

Rolnummers 5093 en 5094
Arrest nr. 57/2012 van 3 mei 2012

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van het Vlaamse decreet van 9 juli 2010 betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking, ingesteld door de vzw « Association des Archivistes Francophones de Belgique » en anderen en door de Ministerraad.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *   *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

Bij verzoekschriften die aan het Hof zijn toegezonden bij op 3 en 4 februari 2011 ter post aangetekende brieven en ter griffie zijn ingekomen op 7 februari 2011, zijn beroepen tot vernietiging ingesteld van het Vlaamse decreet van 9 juli 2010 betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 5 augustus 2010) respectievelijk door de vzw « Association des Archivistes Francophones de Belgique », met maatschappelijke zetel te 7110 Houdeng-Aimeries, rue de l'Hospice 125, Claude de Moreau de Gerbehaye, wonende te 5170 Rivière, rue de Bois Laiterie 84, en Claude Depauw, wonende te 7700 Moeskroen, Sint-Germanastraat 176, en door de Ministerraad.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 5093 en 5094 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories zijn ingediend door :

- Karel Velle, algemeen rijksarchivaris, wiens kantoren zijn gevestigd te 1000 Brussel, Ruisbroekstraat 2;
- de Vlaamse Regering.

De verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend en de Vlaamse Regering heeft memories van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 29 februari 2012 :

- zijn verschenen :
  - . Mr. F. Gosselin, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 5093;
  - . Mr. J. Vanpraet, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. S. Ronse, advocaat bij de balie te Kortrijk, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 5094 en voor de tussenkomenende partij in de zaken nrs. 5093 et 5094;
  - . Mr. O. Coopman *loco* Mr. T. De Sutter, advocaten bij de balie te Gent, voor de Vlaamse Regering;
- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en T. Merckx-Van Goey verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Wat de zaak nr. 5093 betreft

Ten aanzien van het belang van de vzw « Association des Archivistes Francophones de Belgique », van Claude de Moreau de Gerbehaye en van Claude Depauw

A.1.1. De eerste verzoekende partij, de vereniging zonder winstoogmerk « Association des Archivistes Francophones de Belgique » (AAFB), doet blijken van haar belang om de vernietiging te vorderen van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest van 9 juli 2010 « betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking » doordat zij onder meer als maatschappelijk doel heeft het beroep van archivaris te bevorderen en te sensibiliseren voor het bewaren, het gebruiken en het valoriseren van archieven, die als een bestuursinstrument, een « grondslag van het recht », een onderdeel van het culturele patrimonium en één van de bronnen van de geschiedenis worden beschouwd. Zij meent dat daardoor elke in België aangenomen archiefregel voor haar van belang is.

De eerste verzoekende partij voert aan dat dat decreet als gevolg heeft dat aan het Algemeen Rijksarchief en bijgevolg aan de Franstalige archivariissen een groot deel van hun bevoegdheden wordt onttrokken. Zij is van mening dat het decreet de Franstalige en Duitstalige archivariissen van de provinciale en gemeentelijke instellingen benadeelt, door de documenten die zich op het grondgebied van het Vlaamse Gewest bevinden, uit een gemeenschappelijke structuur te halen. Zij voegt daaraan toe dat het toenemende aantal verschillende regels de waardevolle opdracht van toezicht die de rijksarchivariissen in de provincies vervullen, fragieler maakt. Zij is ook van oordeel dat de toepassing van het bestreden decreet de federale overheid verhindert om de bewaring van de provinciale en lokale archieven te verzekeren. Zij merkt ten slotte op dat dat decreet de uitoefening van het beroep van archivaris moeilijker zal maken, in het bijzonder voor de Franstaligen.

A.1.2. De Vlaamse Regering antwoordt dat de vzw « Association des Archivistes Francophones de Belgique » niet doet blijken van een belang om de vernietiging van het decreet van 9 juli 2010 te vorderen.

Zij is van mening dat het aangevoerde collectieve belang in verband met haar sensibiliseringsopdracht niet onderscheiden is van het algemeen belang dat in artikel 5, in artikel 11, § 3, eerste lid, 3° en 4°, en in artikel 14, § 1, van het decreet van 9 juli 2010 wordt uitgedrukt en nagestreefd. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de andere aspecten van het maatschappelijk doel van de eerste verzoekende partij enkel betrekking hebben op de individuele belangen van haar leden. Zij merkt in dat verband op dat de vereniging niet uiteenzet in welke mate dat decreet haar zou verhinderen om de contacten en de samenwerking tussen haar leden te bevorderen, hun activiteit te ondersteunen of het beroep van archivaris te bevorderen. Zij merkt ook op dat de door de eerste verzoekende partij uiteengezette middelen niet rechtstreeks verband houden met haar maatschappelijk doel.

De Vlaamse Regering voert bovendien aan dat de eerste verzoekende partij niet concreet uiteenzet in welk opzicht het decreet van 9 juli 2010 haar maatschappelijk doel rechtstreeks zou raken en niet aantoont dat er een voldoende geïndividualiseerd verband bestaat tussen haar en dat decreet.

A.2.1. Claude de Moreau de Gerbehaye en Claude Depauw, tweede en derde verzoekende partij, doen blijken van hun belang om de vernietiging van het decreet van 9 juli 2010 te vorderen, door erop te wijzen dat, enerzijds, de toepassing ervan hun zal verhinderen hun taken als overheidsambtenaar nog met de vereiste sereniteit en in een geest van instandhouding van het collectieve geheugen en van benutting van de wetenschappelijke en culturele rijkdom van het archiefwezen te vervullen, en dat, anderzijds, de toepassing van dat decreet hun wijze van raadpleging van archieven in hun vrije tijd zal verstoren.

Claude de Moreau de Gerbehaye stelt zich voor als archivaris in een federale overheidsdienst, terwijl Claude Depauw zich beroept op zijn hoedanigheid van historicus en archivaris van de Vlaamse gemeente Menen.

De tweede en de derde verzoekende partij zijn bovendien van mening dat het decreet van 9 juli 2010 tal van archieffondsen die de federale overheid en de deelentiteiten gemeenschappelijk hebben, blootstelt aan een

eenzijdige vernietiging die onbestaanbaar is met de internationale normen met betrekking tot de integriteit van dat soort van fondsen. Zij beweren eveneens dat de gedeeltelijke terugtrekking van de federale overheid een afslanking van het personeel en een daling van het niveau van wetenschappelijke bekwaamheid zal veroorzaken, zonder dat wordt verzekerd dat andere overheden dit zullen overnemen.

Zij preciseren dat de toepassing van het decreet van 9 juli 2010 een gedeelte van het archiefpatrimonium overlaat aan de instellingen die in artikel 4 ervan worden opgesomd.

A.2.2. Volgens de Vlaamse Regering doen de tweede en de derde verzoekende partij niet blijken van het vereiste belang om de vernietiging van het decreet van 9 juli 2010 te vorderen.

Zij is van mening dat hun hoedanigheid van archivaris niet volstaat om aan te tonen dat hun belang zich onderscheidt van ieders belang bij een correct archiefbeheer door de verantwoordelijke overheden.

De Vlaamse Regering voegt daaraan toe dat die verzoekende partijen geen concrete elementen voorleggen die kunnen aantonen dat het decreet van 9 juli 2010 hun individuele situatie rechtstreeks, onmiddellijk en daadwerkelijk raakt. Zij merkt op dat dat decreet geenszins het beroep van archivaris regelt, de uitoefening ervan niet aan voorwaarden en beperkingen onderwerpt en het noch onmogelijk, noch moeilijk maakt. Zij merkt in dat verband op dat het decreet ertoe strekt de voor het archiefbeheer verantwoordelijke overheden aan te wijzen, dat beheer te onderwerpen aan de inachtneming van bepaalde criteria zoals de openbaarheid en de expertise, dat beheer te controleren en te ondersteunen, de vernietiging van archiefdocumenten te begeleiden en de toegang tot die documenten te verzekeren.

Ten aanzien van het belang van Karel Velle

A.3.1. Karel Velle, die zijn opmerkingen heeft geformuleerd in een memorie ingediend met toepassing van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, zet uiteen dat hij, in zijn hoedanigheid van algemeen rijksarchivaris, over een functioneel belang beschikt om de prerogatieven van zijn functie te verdedigen, die ernstig zouden worden aangetast door het decreet van 9 juli 2010.

Hij preciseert in dat verband dat artikel 12 van dat decreet afbreuk doet aan de bevoegdheid inzake selectie en vernietiging die artikel 5 van de Archiefwet van 24 juni 1955 hem toewijst, dat de artikelen 5 tot 9 van hetzelfde decreet de uitoefening van de toezichtsbevoegdheid die artikel 6 van dezelfde wet hem toekent, onmogelijk maken en dat artikel 5 van het bestreden decreet, door te verhinderen dat bepaalde documenten nog naar het Rijksarchief worden overgebracht, de rol van bewaring uitholt die bij artikel 1 van de wet van 24 juni 1955 aan die instelling is toegewezen. Karel Velle is ook van mening dat het decreet van 9 juli 2010 afbreuk doet aan de prerogatieven die hem toekomen ter uitvoering van de artikelen 2 tot 6 van het koninklijk besluit van 18 augustus 2010 « tot uitvoering van artikelen 1, 5 en 6bis van de archiefwet van 24 juni 1955 ».

A.3.2. De Vlaamse Regering antwoordt dat Karel Velle zich niet kan beroepen op het functionele belang dat hij aanvoert, aangezien het decreet van 9 juli 2010 de in de artikelen 5 en 6 van de wet van 24 juni 1955 beschreven prerogatieven van de algemene rijksarchivaris niet wijzigt.

Zij is van mening dat dat functionele belang, zelfs indien het zou bestaan, Karel Velle enkel de mogelijkheid zou bieden om middelen met betrekking tot de prerogatieven van zijn functie of met betrekking tot de bevoegdheden en rechten van het Rijksarchief uiteen te zetten, met uitsluiting van kritiek betreffende de schending van de bevoegdheidsverdelende regels.

Ten aanzien van het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 4 tot 16ter van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

Met betrekking tot het eerste onderdeel

A.4.1. De verzoekende partijen zijn van mening dat het decreet van 9 juli 2010 een federale aangelegenheid regelt. Zij merken in dat verband op dat het van toepassing is op documenten met betrekking tot federale beleidslijnen, zoals de bevolkingsregisters, de politie, de brandweer en de openbare orde. Zij merken ook op dat dat decreet voorbijgaat aan de federale bevoegdheid met betrekking tot het « statisch archief » van de

gemeenten, de provincies en de instellingen die aan de controle ervan zijn onderworpen, zoals de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken.

De verzoekende partijen voegen daaraan toe dat die bevoegdheidsoverschrijding niet kan worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Zij merken in de eerste plaats op dat het niet noodzakelijk is om de regels van het decreet van 9 juli 2010 toe te passen op het « statische archief ». Zij voeren in de tweede plaats aan dat de aangelegenheid zich niet leent tot een gedifferentieerde regeling, waarbij zij zich beroepen op het feit dat dat decreet van toepassing is op documenten waarvoor de federale overheid het statuut bepaalt. Zij voeren in de derde plaats aan dat de weerslag van dat decreet op de federale bevoegdheid niet enkel marginaal is, aangezien het daarmee geen rekening houdt en aangezien het, door het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap ertoe te machtigen hun « dynamische archief » te vernietigen, de federale overheid verhindert om het statuut ervan te regelen wanneer het een « statisch archief » wordt.

A.4.2. De Vlaamse Regering, die elke schending van de bevoegdheidverdelende regels ontkent, is van mening dat het eerste onderdeel van het eerste middel niet gegrond is.

Zij is van oordeel dat het archiefbeheer, en in het bijzonder de regels voor het bewaren van de gemeentelijke en provinciale documenten die in de provinciale en gemeentelijke archieven zijn neergelegd, deel uitmaakt van de organisatie en de werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen. Zij voert aan dat de gewesten bevoegd zijn voor alle documenten met betrekking tot de organieke wetgeving van de provincies, alsook voor alle documenten die worden of zijn opgesteld ter uitvoering van regels die zijn aangenomen in aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de gewesten behoren. Die laatste zouden bevoegd zijn om aan de gemeenten de verplichting op te leggen om zelf bepaalde documenten te bewaren die nuttig blijven voor de gemeenten of de gewesten. De Vlaamse Regering verdedigt de bevoegdheid van de gewesten om de bestemming van de provinciale en gemeentelijke archieven te bepalen en de bepalingen uit te voeren die de bewaring van het « levende archief » regelen, en dus ook de bewaring van die documenten wanneer zij een « dood archief » worden. Uit de uitzonderingen op de in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bedoelde gewestelijke bevoegdheid leidt zij ten slotte af dat de gewesten in beginsel bevoegd zijn voor alle archieven van de provinciale en gemeentelijke instellingen.

De Vlaamse Regering, die van mening is dat de huidige bevoegdheidsverdeling verhindert dat een samenhangend archiefbeleid wordt gevoerd, is van oordeel dat het decreet van 9 juli 2010, indien het wordt geanalyseerd als een bevoegdheidsoverschrijding in een federale aangelegenheid, kan worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Zij merkt in de eerste plaats op dat het noodzakelijk is het statuut van het « dode archief » van de lokale instellingen te regelen, rekening houdend met het feit dat de vraag naar de definitieve bestemming van een archiefdocument rijst vanaf de ontvangst of het creëren van dat document en niet zonder gevolgen voor het archiefbeheer is. Zij voert in de tweede plaats aan dat de gemeenschappen en de gewesten hun eigen normen kunnen aannemen met betrekking tot de bewaring en de toegankelijkheid van de archieven van de instellingen ten aanzien waarvan zij bevoegd zijn, voor zover zij geen afbreuk doen aan de door de federale overheid vastgestelde minimumnormen. Zij merkt in de derde plaats op dat de weerslag van het bestreden decreet op de federale bevoegdheid slechts marginaal is, aangezien het die minimumnormen niet op de helling zet en de organisatie van het Rijksarchief niet wijzigt.

Met betrekking tot het tweede onderdeel

A.5.1. De verzoekende partijen zijn in de eerste plaats van mening dat het decreet van 9 juli 2010 een federale aangelegenheid regelt, in zoverre het van toepassing is op het « statische archief » dat deel uitmaakt van het « gemeenschappelijk goed » van de Staat. Zij merken op dat, volgens het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State van 23 februari 2010 over het voorontwerp van decreet dat aan de oorsprong van het bestreden decreet ligt, bepaalde delen ervan de bevoegdheidsverdeling op dat punt niet in acht nemen.

De verzoekende partijen voeren vervolgens aan dat het decreet van 9 juli 2010 een federale aangelegenheid regelt, in zoverre het van toepassing is op het « statische archief » van de provincies en de gemeenten met betrekking tot federale aangelegenheden, zoals de ordehandhaving, de politie, de pensioenen van de mandatarissen en de ambtenaren en de regels met betrekking tot de « taalvrede ».

Ten slotte, om de reeds vermelde redenen (A.4.1), voegen de verzoekende partijen daaraan toe dat die bevoegdheidsoverschrijdingen niet kunnen worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

A.5.2. De Vlaamse Regering is van mening dat het tweede onderdeel van het eerste middel niet gegrond is.

In verband met de vermeende federale bevoegdheid ten aanzien van het « dood archief », antwoordt de Vlaamse Regering dat het aan de gemeenschappen en aan de gewesten staat om zelf te bepalen vanaf wanneer hun archieven geen juridisch-administratief nut meer hebben en wat de bestemming is die eraan kan of moet worden gegeven. Zij is van mening dat wanneer die archieven, zonder dat nut, enkel nog een culturele en wetenschappelijke waarde hebben, zij deel uitmaken van ofwel het culturele patrimonium – een gemeenschapsaangelegenheid die ruim moet worden geïnterpreteerd -, ofwel van het wetenschappelijk onderzoek – een gemeenschaps- of gewestaangelegenheid naar gelang van het geval.

In verband met de beweerde federale bevoegdheid ten aanzien van het « dode archief » van de provincies en gemeenten, verwijst de Vlaamse Regering naar de opmerkingen die over het eerste onderdeel van het middel zijn geformuleerd (A.4.2).

Ten slotte, om de reeds vermelde redenen (A.4.2), is de Vlaamse Regering van oordeel dat het decreet van 9 juli 2010 in voorkomend geval zou kunnen worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Ten aanzien van het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 143 van de Grondwet, van de « federale loyauteit » en van het « evenredigheidsbeginsel »

A.6.1. De verzoekende partijen zijn van mening dat het decreet van 9 juli 2010 geen rekening houdt met de federale bevoegdheid ten aanzien van het « statische archief ».

Zij merken op dat dat decreet, door het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap ertoe te machtigen hun « dynamische archief » te vernietigen zonder voorafgaand overleg met de voor het « statische archief » bevoegde federale overheid en ongeacht de noodzaak om dat laatste te bewaren, de uitoefening door de federale overheid van haar eigen bevoegdheid ter zake bemoeilijkt.

De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de aantasting van de federale loyauteit des te groter is daar in een resolutie « betreffende de organisatie en het beheer van het archiefwezen », die op 5 juli 2000 door het Vlaams Parlement is aangenomen, wordt aangegeven dat het zich volkomen bewust was van de federale bevoegdheid die bij het bestreden decreet zou worden ontkend.

A.6.2. De Vlaamse Regering antwoordt dat het tweede middel, dat slechts een herformulering van het eerste zou zijn, evenmin gegrond is.

Zij brengt in herinnering dat het decreet van 9 juli 2010, zelfs indien het zou worden geanalyseerd als een inbreuk op een federale aangelegenheid, zou kunnen worden verantwoord met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Uit het marginale karakter van de weerslag die dat decreet op de federale bevoegdheid zou hebben, leidt zij af dat er geen sprake zou kunnen zijn van een gebrek aan inachtneming van de federale loyauteit.

Ten aanzien van het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 4 tot 16ter van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

A.7.1. De verzoekende partijen zijn van mening dat het decreet van 9 juli 2010 geen rekening houdt met de federale bevoegdheid met betrekking tot de bewaring en de vernietiging van het « statische archief », die zij afleiden uit de definitie van de gemeenschapsaangelegenheid van het « culturele patrimonium » die door de afdeling wetgeving van de Raad van State in een advies van 1 oktober 1992 is gegeven.

Zij preciseren dat een gewest geen criteria met betrekking tot de bewaring of de vernietiging van het « dynamisch archief » kan uitvaardigen, op straffe van het belemmeren van de toepassing van de federale regels met betrekking tot de bewaring en de vernietiging van het « statische archief ».

Zij voegen daaraan toe dat de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap enkel bevoegd zijn ten aanzien van het « statische archief » indien dat een strikt cultureel verband met de daarmee overeenstemmende gemeenschap vertoont, terwijl de federale overheid bevoegd blijft ten aanzien van de documenten die verband houden met het nationale « gemeenschappelijk goed » zoals de documenten met betrekking tot de oorsprong van de Staat (Hollandse periode ...), de buitengrenzen of de diplomatieke betrekkingen van de Staat, of met betrekking tot het collectief geheugen (oorlogsarchief ...).

Ten slotte, om de reeds vermelde redenen (A.4.1), voegen de verzoekende partijen daaraan toe dat die bevoegdheidsoverschrijding niet kan worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

A.7.2. De Vlaamse Regering betoogt dat het derde middel niet gegrond is.

Zij betwist de definitie van het « culturele patrimonium » die door de afdeling wetgeving van de Raad van State is gegeven. Zij verwijst voor het overige naar de opmerkingen die in verband met het eerste middel zijn geformuleerd.

Ten slotte, om de reeds vermelde redenen (A.4.2), is de Vlaamse Regering van oordeel dat het decreet van 9 juli 2010 in voorkomend geval zou kunnen worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Ten aanzien van het vierde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 4 tot 16ter van de bijzondere wet van 8 augustus 1980

A.8.1. De verzoekende partijen zijn van mening dat de bepalingen van het decreet van 9 juli 2010 met betrekking tot de bewaring en de vernietiging van het « dynamische archief » dat « statisch archief » kan worden, niet konden worden aangenomen zonder vooraf een samenwerkingsakkoord met de federale overheid te sluiten, teneinde de harmonische toepassing van een samenhangende regelgeving met betrekking tot het archiefwezen te verzekeren.

Zij verwijzen in dat verband naar verschillende adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State waarin de betrokken overheden worden opgeroepen tot overleg of tot het sluiten van een dergelijk akkoord.

A.8.2. De Vlaamse Regering acht het middel niet gegrond.

Zij merkt op dat artikel 92bis, § 2 tot 4quinquies, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet voorschrijft dat een samenwerkingsakkoord moet worden gesloten met betrekking tot de inwerkingtreding van een samenhangend archiefbeleid. Zij voegt daaraan toe dat het decreet van 9 juli 2010 als dusdanig niet verhindert dat een dergelijk akkoord wordt gesloten. Zij leidt daaruit af dat er te dezen geen sprake kan zijn van een schending van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Wat de zaak nr. 5094 betreft

Ten aanzien van het eerste middel, dat in het « eerste onderdeel » ervan is afgeleid uit de schending van artikel 35 van de Grondwet, van artikel 4, 4°, artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van artikel 6bis, § 2, 4°, en van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980

A.9.1.1. In hoofdorde voert de Ministerraad aan dat het bestreden decreet afbreuk doet aan de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid met betrekking tot de taken van het Rijksarchief.

Hij preciseert dat die bevoegdheid betrekking heeft op het « dode archief », namelijk het archief dat geen rechtstreeks nut meer heeft voor de administratie maar dat belangrijk is voor de culturele geschiedenis, alsook op de wijze waarop dat archief een « levend archief » wordt. Hij voegt daaraan toe dat het daarentegen aan elke overheid toekomt om in het kader van haar bevoegdheden de wijze van bewaring te regelen van dat laatste soort van archief, namelijk de documenten die nog een juridisch of administratief nut hebben voor de instanties die ze bezitten.

De Ministerraad leidt uit de wet van 24 juni 1955 af dat de federale overheid exclusief bevoegd is om het toezicht, de selectie, de vernietiging en de overbrenging naar het Rijksarchief van de documenten van meer dan 30 jaar oud die door de in artikel 1 van die wet bedoelde openbare overheden worden bewaard, te regelen. Hij merkt ook op dat het Vlaams Parlement die mening nog was toegegaan bij het aannemen van een resolutie op 5 juli 2000. Hij merkt bovendien op dat het decreet van het Waalse Gewest van 6 december 2001 « betreffende de openbare archieven » en de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 19 maart 2009 « betreffende de archieven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest » die federale bevoegdheid in acht nemen en dat de geldigheid, op het vlak van de bevoegdheidsverdelende regels, van de bepalingen van de wet van 6 mei 2009 « houdende diverse bepalingen » die de wet van 24 juni 1955 wijzigen, nooit is betwist voor het Hof.

A.9.1.2. De Ministerraad klaagt aan dat het bestreden decreet het toezicht, de bewaring, de selectie en de vernietiging van archiefdocumenten regelt, dat het geen onderscheid maakt tussen het « dode archief » en het « levende archief » (hetgeen de federale regels met betrekking tot de overbrenging van de documenten naar het Rijksarchief zou schenden) en dat het van toepassing is op het « dode archief » van de andere overheden dan de Vlaamse administratieve rechtscolleges, de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of van het Vlaamse Gewest.

Hij is van mening dat de omstandigheid dat de wet van 24 juni 1955 de gemeenten niet ertoe verplicht hun documenten naar het Rijksarchief over te brengen, geen verantwoording kan vormen voor de bevoegdheid van de Vlaamse overheden, door daarbij te oordelen dat die wet niet tot doel heeft een gecentraliseerd en eenvormig archiefbeheer te verzekeren.

De Ministerraad beklemtoont vervolgens dat in de opeenvolgende staatshervormingen een onderscheid is gemaakt tussen de aangelegenheid van het archiefwezen en de andere bevoegdheidsoverdrachten. Hij wijst erop dat de bijzondere wetgever, in het algemeen belang, aan de federale overheid de zorg wou overlaten om alles te regelen wat toen bij de wet van 24 juni 1955 was geregeld, teneinde een gecentraliseerd en algemeen beleid inzake de bewaring, het toezicht en de vernietiging van de archieven van de lokale instellingen te verzekeren. Hij is van mening dat de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever enkel betrekking heeft op de bewaring van het « levende archief » van de instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of van het Vlaamse Gewest (zoals de provincies en de gemeenten), voor zover het gaat om documenten die in het kader van gemeenschaps- of gewestbevoegdheden zijn opgesteld. Hij preciseert dat het zowel de federale overheid als de deeltentiteiten toekomt om de bewaring te regelen van de documenten die nuttig zijn voor de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden, met inachtneming van de federale bevoegdheid met betrekking tot de taken van het Rijksarchief.

Uit een advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State van 29 november 2005 leidt de Ministerraad bovendien af dat de regels met betrekking tot de overbrenging van documenten naar de federale wetenschappelijke instellingen, zoals het Rijksarchief, onlosmakelijk verbonden zijn met de « onderzoeksactiviteiten en [...] activiteiten van openbare dienstverlening » die ter uitvoering van artikel 6*bis*, § 2, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de federale bevoegdheid behoren, en dat de bedoelde documenten niet enkel die zijn welke zich in de federale instellingen bevinden.

Hij voegt daaraan toe dat de bevoegdheidsverdeling inzake het archiefwezen, zoals zij wordt uiteengezet in het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State van 23 februari 2010 over het voorontwerp van decreet dat aan de oorsprong van het decreet van 9 juli 2010 ligt, de zorg voor een efficiënte werking van de provincies, de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn of de kerkfabrieken op coherente wijze verzoent met een gecentraliseerd beleid dat waakt over de bewaring, de selectie en vernietiging van het dood archief en dit ter vrijwaring van de wetenschappelijke, historische en culturele functie van archieven.

De Ministerraad wijst met nadruk erop dat het onderscheid tussen het « dode archief » en het « levende archief » geen praktische problemen met zich meebrengt. Hij is van oordeel dat het aandeel van documenten waarvan het moeilijk is de minimumtermijn van bewaring door de administratie te bepalen, verwaarloosbaar is. Hij voert ook aan dat de omstandigheid dat sommige « dode archieven » opnieuw levend kunnen worden in het kader van bepaalde administratieve of historische procedures, het nut van de bewaring enkel maar bevestigt.

A.9.1.3. De Ministerraad zet bovendien uiteen dat de bevoegdheidsoverschrijding die het bestreden decreet uitmaakt, niet kan worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Hij merkt in de eerste plaats op dat de goede dagelijkse werking van de ondergeschikte besturen het niet noodzakelijk maakt om een regelgeving over het « dode archief » aan te nemen. Hij voert in de tweede plaats aan dat in artikel 6*bis*, § 2, 4°, van dezelfde wet tot uiting komt dat de bijzondere wetgever een gemeenschappelijk en centraal beleid heeft gewild, zodat de aangelegenheid van het « dode archief » zich niet leent tot een

gedifferentieerde regeling. Tevens verwijzend naar het tweede onderdeel van het middel, merkt de Ministerraad in de derde plaats op dat de weerslag van het bestreden decreet op de federale bevoegdheid niet slechts marginaal is, aangezien het geen rekening houdt met de taak van het Rijksarchief ten aanzien van de documenten van de provincies, de gemeenten, de kerkfabrieken, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de polders en de wateringen.

A.9.1.4. De Ministerraad zet bovendien uiteen dat de cumulatieve toepassing van de wet van 24 juni 1955 en van het decreet van 9 juli 2010 tot gevolg heeft dat een zelfde document aan tegenstrijdige bepalingen kan worden onderworpen.

Hij merkt in de eerste plaats op dat de toepassingsgebieden van die twee teksten elkaar overlappen, in zoverre het decreet van toepassing is op alle archieven van de provincies, de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken, de instellingen belast met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten, de polders en de wateringen.

De Ministerraad merkt in de tweede plaats op dat de termijn van 30 jaar waarbinnen de in de wet van 24 juni 1955 bedoelde documenten naar het Rijksarchief moeten of kunnen worden overgebracht, onbestaanbaar is met artikel 5 van het bestreden decreet dat erin voorziet dat elke « zorgdrager » de documenten die hij bezit, bewaart tot de eventuele vernietiging ervan. Hij preciseert dat de keuze van de termijn van 30 jaar, bij het aannemen van de wet van 6 mei 2009, is geïnspireerd op de in het Burgerlijk Wetboek bedoelde algemene verjaringstermijn en op de termijn die ter zake meestal in aanmerking wordt genomen, zowel door de Europese Commissie en door andere Staten als door de deskundigen.

De Ministerraad is in de derde plaats van mening dat de artikelen 11 en 12 van het decreet van 9 juli 2010, met betrekking tot de selectie en de vernietiging van het archief, de toepassing van de artikelen 2 en 5 van de wet van 24 juni 1955, die de toestemming vereisen van de algemene rijksarchivaris of van de overheden die de documenten hebben overgebracht, onmogelijk maken.

De Ministerraad is in de vierde plaats van mening dat de artikelen 5 tot 9 van hetzelfde decreet regels bevatten met betrekking tot het toezicht en de bewaring van archieven die de algemene rijksarchivaris verhinderen om de opdracht van toezicht die hem bij artikel 6 van dezelfde wet wordt toegewezen, uit te oefenen.

De Ministerraad is in de vijfde plaats van mening dat de artikelen 13 tot 15 van hetzelfde decreet, met betrekking tot de toegang tot gearchiveerde documenten, onbestaanbaar zijn met de regels met betrekking tot de openbaarheid en de raadpleging die in de artikelen 3 en 4 van de wet van 24 juni 1955 zijn vermeld.

A.9.1.5. De Ministerraad is bijgevolg van mening dat het decreet van 9 juli 2010 artikel 6*bis*, § 2, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 schendt, in zoverre het van toepassing is op het « dode archief » van de in artikel 4, 3° tot 9°, van dat decreet opgesomde overheidsinstanties.

Hij vordert evenwel de vernietiging van het gehele decreet, wegens het feit dat alle bepalingen ervan onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en op de een of andere manier betrekking hebben op dat soort van archief.

A.9.2. Karel Velle deelt het standpunt van de Ministerraad.

A.9.3.1. De Vlaamse Regering is van mening dat het eerste onderdeel van het eerste middel niet gegrond is.

Zij is in de eerste plaats van oordeel dat het onderscheid tussen het « dode » (of « statische ») archief en het « levende » (of « semistatische ») archief, dat de afdeling wetgeving van de Raad van State gebruikt om de respectieve bevoegdheden van de federale overheid en van de deelentiteiten ter zake vast te stellen, kunstmatig en moeilijk bruikbaar is. Zij preciseert dat archieven documenten zijn die dienen voor de organisatie en de werking van een openbare overheid die zelf beslist vanaf wanneer die documenten hun juridisch of administratief nut verliezen. Zij voegt daaraan toe dat dat nut varieert naar gelang van het soort van documenten

en langer dan 30 jaar of 100 jaar kan blijven bestaan. Zij voert ook aan dat een « dood archief » opnieuw levend kan worden, bijvoorbeeld bij een gerechtelijke procedure, en dat een « levend archief » reeds een culturele, historische of wetenschappelijke waarde kan hebben. Zij verwijst in dat verband naar de recente inperking van de termijn waarbinnen de in artikel 1 van de wet van 24 juni 1955 bedoelde openbare overheden hun documenten in het Rijksarchief dienen neer te leggen.

A.9.3.2. De Vlaamse Regering voert aan dat de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, onder voorbehoud van de exclusieve federale bevoegdheid met betrekking tot de opdrachten van het Rijksarchief, het statuut regelen van het « dode archief » dat op hun respectieve bevoegdheden betrekking heeft. Zij preciseert dat de « onderzoeksactiviteiten en [...] activiteiten van openbare dienstverlening » van het Rijksarchief betrekking hebben op alle documenten die er met toepassing van de wet van 24 juni 1955 moeten worden neergelegd, maar geen betrekking hebben op de documenten die krachtens een wijzigende wetgeving, zoals het bestreden decreet, niet langer ernaar kunnen of moeten worden overgebracht. Zij is van oordeel dat de principiële bevoegdheid van de gemeenschappen ten aanzien van het culturele patrimonium en de bevoegdheid van de gewesten om de organisatie en de werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen - en dus het statuut van het gehele archiefwezen ervan - te regelen, ertoe leiden dat die « activiteiten » van het Rijksarchief op restrictieve wijze worden gedefinieerd. Zij beweert ook dat het concept « activiteiten van openbare dienstverlening » moet worden omschreven rekening houdend met het wetenschappelijke karakter van de federale instelling. Zij beklemtoont dat de federale overheid niet bevoegd is om de in artikel 4 van het bestreden decreet opgesomde overheden te onderwerpen aan de federale regels met betrekking tot de bewaring, het toezicht, de vernietiging en de overbrenging van hun eigen archief. Zij beweert eveneens dat het decreet van 9 juli 2010 de organisatie en de opdrachten van het Rijksarchief niet op de helling zet.

Volgens de Vlaamse Regering kunnen enkel de gewesten bepalen vanaf welk ogenblik documenten met betrekking tot de organisatie en de werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen hun juridisch of administratief nut verliezen, alsook het uiteindelijke lot dat eraan kan of moet worden voorbehouden. Die Regering is van mening dat, wanneer die documenten enkel nog een culturele en wetenschappelijke waarde hebben, het statuut ervan ofwel tot de (gemeenschaps)aangelegenheid van het « culturele patrimonium », ofwel tot de (gemeenschaps- en gewestelijke) aangelegenheid van het « wetenschappelijk onderzoek » behoort.

A.9.3.3. De Vlaamse Regering merkt op dat de op 5 juli 2000 door het Vlaams Parlement aangenomen resolutie om de toewijzing van de federale bevoegdheid aan de gemeenschappen te vragen, naar de gemeenschapsaangelegenheid van het « culturele patrimonium » verwijst en enkel een politieke draagwijdte heeft die de Vlaamse decreetgever niet bindt.

Uit de verklaringen tijdens de parlementaire bespreking van de eerste twee staats hervormingen leidt zij vervolgens af dat de regelgeving van het archiefwezen in beginsel tot die gemeenschapsaangelegenheid behoort, zodat de federale bevoegdheid beperkt is tot het Rijksarchief en tot de archieven die die instelling bewaart. Zij merkt in dat verband op dat de wet van 24 juni 1955 niet op algemene wijze op alle archieven van toepassing is.

A.9.3.4. De Vlaamse Regering wijst met nadruk op het feit dat zowel de federale overheid als de deelentiteiten bevoegd zijn om wetgevend op te treden met betrekking tot het archiefwezen, hetgeen de suggestie van de Raad van State om een samenwerkingsakkoord te sluiten verklaart. De bevoegdheid van de federale overheid zou zich ertoe beperken een federale dienst op te richten, erin te voorzien dat documenten afkomstig van federale diensten of lokale instellingen die opdrachten van federale aard uitvoeren, ernaar zullen moeten worden overgebracht, en de bewaring ervan, het toezicht erop en de vernietiging ervan te regelen.

De Vlaamse Regering is van mening dat, met betrekking tot de provinciale en gemeentelijke instellingen, de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever zich uitstrekt tot het « dode archief ». Zij merkt in dat verband op dat, krachtens artikel 1, tweede lid, van de wet van 24 juni 1955, de gemeenten en de openbare instellingen die aan hun controle of aan hun toezicht zijn onderworpen, niet ertoe zijn gehouden hun documenten van meer dan 30 jaar oud in het Rijksarchief neer te leggen, zodat zij ze zelf bewaren, ook al zijn die documenten niet meer noodzakelijk voor de organisatie en de werking van de gemeenten. Zij leidt daaruit af dat die wet ertoe strekte een vlotte en niet-gecentraliseerde toegang tot de archieven van lokaal belang te verzekeren.

De Vlaamse Regering betwist ook dat de cumulatieve toepassing van het decreet van 9 juli 2010 en van de wet van 24 juni 1955 tot gevolg kan hebben dat eenzelfde document aan tegenstrijdige regels wordt onderworpen.

A.9.3.5. De Vlaamse Regering zet ten slotte uiteen dat de huidige bevoegdheidsverdeling verhindert dat een samenhangend archiefbeleid wordt gevoerd, en is bijgevolg van oordeel, om de in A.4.2 uiteengezette redenen, dat, indien het decreet van 9 juli 2010 wordt geanalyseerd als een bevoegdheidsoverschrijding in een federale aangelegenheid, het kan worden verantwoord door de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Ten aanzien van het eerste middel, dat in het « tweede onderdeel » ervan is afgeleid uit de schending van artikel 35 van de Grondwet, artikel 4, 4°, van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, artikel 6bis, § 2, 4°, en van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, in samenhang gelezen met het evenredigheidsbeginsel of met het beginsel van de federale loyauteit

A.10.1. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat het decreet van 9 juli 2010, zelfs indien wordt geoordeeld dat het uitsluitend betrekking heeft op gemeenschaps- of gewestaangelegenheden, het evenredigheidsbeginsel niet in acht neemt en afbreuk doet aan de federale loyauteit.

Hij is van mening dat, om de reeds uiteengezette redenen (A.9.1.4), de toepassing van de artikelen 3 tot 9 en 11 tot 15 van dat decreet het Rijksarchief zal verhinderen om zijn opdrachten uit te voeren. Hij voegt daaraan toe dat de sterke verwevenheid van de federale en gewestelijke bevoegdheden ten aanzien van het archiefbeleid vereiste dat de aanneming van het bestreden decreet werd voorafgegaan door het sluiten van een samenwerkingsakkoord met de federale overheid.

A.10.2. Karel Velle deelt het standpunt van de Ministerraad.

A.10.3. De Vlaamse Regering antwoordt dat de gelijktijdige toepassing van de wet van 24 juni 1955 en van het decreet van 9 juli 2010 geen problemen veroorzaakt, aangezien de wet van 24 juni 1955, met toepassing van artikel 19, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, niet langer van toepassing is op de in het bestreden decreet bedoelde documenten.

Zij is bovendien van oordeel dat het tweede onderdeel van het middel slechts een herformulering van het eerste onderdeel is, en dat de met betrekking tot dat onderdeel geformuleerde opmerkingen volstaan om aan te tonen dat de weerslag van het bestreden decreet op het federale archiefbeleid minimaal is.

Ten aanzien van het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, en tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, al dan niet in samenhang gelezen met het « evenredigheidsbeginsel » en met het « beginsel van de federale loyauteit »

A.11.1. De Ministerraad klaagt aan dat artikel 3, 2°, en artikel 4, 3° en 4°, van het decreet van 9 juli 2010 voorzien in de toepassing ervan op de bewaring van de documenten van de provincies en de gemeenten die nuttig zijn voor hen in het kader van de uitoefening van federale opdrachten.

De Ministerraad, die het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State van 23 februari 2010 aanhaalt, is van oordeel dat het de federale overheid toekomt om regels met betrekking tot de bewaring van die documenten uit te vaardigen. Hij voegt daaraan toe dat de Vlaamse decreetgever het statuut van de provinciale en gemeentelijke archieven niet eenzijdig zou kunnen regelen, zonder afbreuk te doen aan het evenredigheidsbeginsel en aan de federale loyauteit.

A.11.2. Karel Velle deelt het standpunt van de Ministerraad.

A.11.3. De Vlaamse Regering betwist elke schending van de bevoegdheidsverdelende regels.

Met betrekking tot een eventuele inbreuk op een federale aangelegenheid en de beweringen dat het evenredigheidsbeginsel of de federale loyauteit zijn geschonden, verwijst zij naar haar antwoord op het eerste middel. Voor het overige voert zij dezelfde argumenten aan als met betrekking tot het eerste onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 5093 (A.4.2).

Zij voegt evenwel daaraan toe dat, rekening houdend met de parlementaire voorbereiding van het decreet van 9 juli 2010, artikel 11 van dat decreet overeenkomstig de bevoegdheidsverdeling moet worden geïnterpreteerd en dat dat decreet niet van toepassing is op de documenten van de lokale instellingen die verband

houden met federale bevoegdheden, zoals de politie of de openbare orde. Zij is ook van mening dat de artikelen 5, § 2, 9 en 11 van het decreet van 9 juli 2010 geen afbreuk doen aan de in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgesomde federale bevoegdheden. Zij wijst er ten slotte op dat de provincies, met toepassing van artikel 1, eerste lid, van de wet van 24 juni 1955, ertoe gehouden blijven om de documenten van federale oorsprong van meer dan 30 jaar oud naar het Rijksarchief over te brengen en dat zij, met toepassing van artikel 5 van dezelfde wet, de toestemming van het Rijksarchief moeten verkrijgen alvorens documenten van federale oorsprong te vernietigen, hetgeen de selectielijst dient te vermelden.

Ten aanzien van het derde middel van de Ministerraad, afgeleid uit de schending van artikel 3, §§ 3 en 4, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State

A.12.1. De Ministerraad beklemtoont dat de regel volgens welke een voorontwerp van decreet dat, volgens de afdeling wetgeving van de Raad van State, de bevoegdheden van de gemeenschap of van het gewest waarvan het uitgaat, te buiten gaat, moet worden doorgezonden naar het overlegcomité dat bij de wet van 9 augustus 1980 « tot hervorming der instellingen » is ingevoerd, ertoe strekt de in artikel 141 van de Grondwet bedoelde bevoegdheidsconflicten te voorkomen, waarover het Hof met toepassing van artikel 142, tweede lid, 1°, van de Grondwet uitspraak moet doen. Hij is van mening dat die regel, in zoverre hij een verplichte vorm van overleg tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten invoert, ertoe strekt de respectieve bevoegdheden van die laatsten te bepalen, zodat het Hof bevoegd is om de schending ervan af te keuren. Hij verwijst in dat verband naar het arrest nr. 193/2006. De Ministerraad merkt ook op dat die regel zich fundamenteel onderscheidt van de verplichting om het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State te vragen, die geen betrekking heeft op de samenwerking binnen de federale Staat, maar bijdraagt tot de wettigheid en de kwaliteit van de wetgeving.

De Ministerraad merkt op dat de afdeling wetgeving van de Raad van State, in zijn advies van 23 februari 2010, heeft geoordeeld dat het voorontwerp van decreet dat aan de oorsprong van het bestreden decreet ligt, was aangetast door een bevoegdheidsoverschrijding. Hij merkt op dat dat voorontwerp nochtans niet is doorgezonden naar het overlegcomité overeenkomstig artikel 3, § 3, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten.

A.12.2. De Vlaamse Regering antwoordt dat artikel 3, §§ 3 en 4, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten niet kan worden aangemerkt als een regel die de respectieve bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten in de zin van artikel 1, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 bepaalt.

Zij merkt in de eerste plaats op dat de bepaling waarvan de schending wordt aangevoerd, geen wet is die bij de in artikel 4, derde lid, van de Grondwet beschreven bijzondere meerderheid is aangenomen. Zij merkt in de tweede plaats op dat de bevoegdheid van het Hof om uitspraak te doen over de in artikel 141 van de Grondwet bedoelde bevoegdheidsconflicten, waarvan artikel 3, §§ 3 en 4, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten de uitvoering vormt, niet volstaat om van die bepaling een bevoegdheidverdelende regel te maken. De Vlaamse Regering merkt in de derde plaats op dat artikel 30*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989, dat aan het Hof de bevoegdheid toewijst om de naleving van de in bepaalde wetten bedoelde overlegverplichtingen te verzekeren, geen betrekking heeft op het overleg waarvan sprake is in artikel 3, §§ 3 en 4, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten. Zij voegt daaraan toe dat het overlegcomité, dat met toepassing van die bepaling wordt geraadpleegd, enkel een verbetering kan voorstellen van een voorontwerp van decreet dat door een bevoegdheidsoverschrijding is aangetast, en dat het niet doorzenden van die tekst naar het overlegcomité de aanneming ervan door de betrokken wetgevende vergadering niet kan verhinderen.

De Vlaamse Regering merkt ten slotte op dat artikel 3, §§ 3 en 4, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten in geen enkele sanctie voorziet in geval van niet-naleving van de verplichting die het bevat, en dat het overlegcomité een politiek orgaan is.

- B -

B.1. Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest van 9 juli 2010 « betreffende de bestuurlijk- administratieve archiefwerking » bepaalt :

« HOOFDSTUK 1. - Algemene bepalingen, definities en toepassingsgebied

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als : het Archiefdecreet van 9 juli 2010.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder :

1° archiefbeheer : het organiseren en uitvoeren van de archiefvorming, het ontsluiten, het toegankelijk maken, het selecteren, het vernietigen of bewaren en het beschikbaar stellen van de archiefdocumenten;

2° archiefdocumenten : alle documenten die ongeacht hun datum, vorm, ontwikkelingsstadium of drager naar hun aard bestemd zijn om te berusten onder de zorgdrager die ze heeft ontvangen, verworven of opgemaakt uit hoofde van zijn activiteiten of taken of ter handhaving van zijn rechten;

3° archiefzorg : de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het archiefbeheer;

4° selectielijst : staat van categorieën archiefdocumenten die voor blijvende bewaring dan wel voor vernietiging in aanmerking komen, voorafgegaan door een verantwoording, met vermelding van termijnen na het verstrijken waarvan de vernietiging wel of niet mag plaatsvinden.

Art. 4. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° de door de decreetgever opgerichte administratieve rechtscolleges;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;

6° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen, vermeld in titel 7 en 8 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

7° de kerkfabrieken en de instellingen belast met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

8° de polders en de wateringen;

9° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin een of meer gemeenten of provincies minstens de helft van de stemmen in een van de beheersorganen hebben.

Zij worden elk hierna zorgdrager genoemd.

HOOFDSTUK 2. - Zorg en beheer

Art. 5. § 1. Elke zorgdrager draagt de archiefzorg over de onder hem berustende archiefdocumenten. De archiefdocumenten zijn onvervreemdbaar en zijn niet voor verjaring vatbaar.

§ 2. Elke zorgdrager brengt en bewaart de onder hem berustende archiefdocumenten in goede, geordende en toegankelijke staat gedurende de volledige levenscyclus, van de creatie, verwerving of ontvangst tot aan de eventuele vernietiging.

§ 3. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast inzake de goede, geordende en toegankelijke staat.

Art. 6. § 1. De archiefzorg van opgeheven of samengevoegde zorgdragers wordt gedragen door de rechtsopvolger.

§ 2. Voor archiefdocumenten van zorgdragers die gesplitst worden, treffen de rechtsopvolgers in onderlinge overeenstemming een regeling.

§ 3. Archiefdocumenten van zorgdragers zonder rechtsopvolger worden toevertrouwd aan een bij de ontbinding aangewezen zorgdrager.

§ 4. Bij ontstentenis van een regeling binnen een redelijke termijn wijst de Vlaamse Regering een zorgdrager aan waaraan de archiefdocumenten worden toevertrouwd.

Art. 7. § 1. Het archiefbeheer voldoet aan de volgende criteria :

1° de wijze waarop de zorgdrager zijn archiefdocumenten in goede, geordende en toegankelijke staat brengt en bewaart, wordt vastgesteld in procedures;

2° de archiefdocumenten worden ontsloten in openbare staten, die bekendgemaakt worden;

3° de archiefdocumenten die de zorgdrager niet heeft ontvangen of opgemaakt uit hoofde van zijn activiteiten of taken of ter handhaving van zijn rechten, maar van een derde heeft verworven, en die door de wilsuiting van die derde niet of beperkt raadpleegbaar zijn, worden beschreven in een openbare staat, die bekendgemaakt wordt;

4° de uitvoerders van het archiefbeheer zijn voldoende deskundig om die taak uit te voeren;

5° de uitvoerders van het archiefbeheer zijn onderworpen aan een deontologische code.

§ 2. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast voor de criteria, vermeld in paragraaf 1.

Art. 8. De zorgdragers kunnen op het vlak van hun archiefbeheer onderling samenwerken, met inachtneming van de geldende regelgeving.

Art. 9. § 1. De Vlaamse Regering kan, in overleg met de betrokken zorgdragers, een externe audit van het archiefbeheer bij de zorgdragers uitvoeren.

§ 2. De audit omvat ten minste :

1° de controle op de naleving van de bepalingen over archiefzorg, vermeld in artikel 5 en 6;

2° de controle op het archiefbeheer, vermeld in artikel 7;

3° de controle op de naleving van de selectielijsten, vermeld in artikel 12;

4° de controle op het verlenen van toegang tot archiefdocumenten voor wetenschappelijke doeleinden, vermeld in artikel 14;

5° een identificatie van de mogelijkheden tot verbetering van de effectiviteit en de efficiëntie van het archiefbeheer van de betrokken zorgdragers.

§ 3. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast inzake de werking, de financiering en de periodiciteit van de audit.

HOOFDSTUK 3. - Ondersteuning

Art. 10. De Vlaamse Regering zorgt in het kader van de ondersteuning van de archiefzorg en het archiefbeheer bij zorgdragers voor de uitoefening van de volgende taken :

1° administratieve ondersteuning van de selectiecommissies;

2° beeldvorming en communicatie;

3° beheer van het centrale register, vermeld in artikel 16;

4° praktijkondersteuning;

5° praktijkontwikkeling;

6° zorg voor de onderlinge consistentie van de selectielijsten.

De Vlaamse Regering kan de taken vermeld in het eerste lid, concretiseren of aanvullen.

HOOFDSTUK 4. - Selectie en vernietiging

Art. 11. § 1. De Vlaamse Regering stelt per bestuursniveau een selectiecommissie samen, belast met het opstellen en op geregelde tijdstippen actualiseren van de algemene selectielijst voor dat bestuursniveau. De selectiecommissie bestaat uit leden die in hoge mate vertrouwd zijn met de materie.

§ 2. Als een of meer archiefdocumenten of categorieën van archiefdocumenten niet opgenomen zijn in een algemene selectielijst, kan een zorgdrager een aanvullende, specifieke selectielijst voorleggen aan de betrokken selectiecommissie.

De selectiecommissie toetst de specifieke selectielijsten aan de bepalingen van paragraaf 3, en bezorgt ze aan de Vlaamse Regering.

§ 3. Bij het ontwerpen van een selectielijst moet rekening gehouden worden met :

1° de taak van de zorgdragers;

2° de verhouding van de zorgdragers tot andere zorgdragers;

3° de waarde van de archiefdocumenten als bestanddeel van het culturele patrimonium;

4° het belang van de in de archiefdocumenten voorkomende gegevens voor zorgdragers, recht- of bewijszoekenden of wetenschappelijke doeleinden.

Bij de selectielijst wordt een verantwoording gevoegd.

§ 4. De Vlaamse Regering bekrachtigt de selectielijsten. De selectielijsten worden bekendgemaakt overeenkomstig de bepalingen van de Vlaamse Regering.

§ 5. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast inzake de selectielijsten, de samenstelling en de werking van de selectiecommissies, alsook de vergoedingen die uitgekeerd kunnen worden aan de leden ervan.

Art. 12. § 1. Zorgdragers kunnen archiefdocumenten alleen vernietigen als ze over een vastgestelde selectielijst beschikken en als die vernietiging overeenstemt met de bepalingen van de vastgestelde selectielijst.

§ 2. Zorgdragers houden van de vernietiging van archiefdocumenten een gedateerde verklaring bij, die ten minste een specificatie van de vernietigde archiefdocumenten bevat, en die aangeeft op grond waarvan de vernietiging is uitgevoerd. Die verklaring is openbaar en wordt bekendgemaakt overeenkomstig de bepalingen van de Vlaamse Regering.

HOOFDSTUK 5. - Toegang tot archiefdocumenten

Art. 13. § 1. Op archiefdocumenten die geen bestuursdocumenten zijn in de zin van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, is voormeld decreet overeenkomstig van toepassing.

§ 2. De vereiste van het aantonen van een belang vermeld in artikel 17, § 2, en de uitzonderingsgronden vastgelegd in artikelen 13, 14 en 15 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, kunnen, met uitzondering van deze vermeld in artikel 13, 2° en 6°, artikel 14, 2° en 3°, artikel 15, § 1, 1°, 5°, 6° en 7°, van voormeld decreet, na 30 jaar na opmaak of ontvangst niet langer worden ingeroepen om de openbaarmaking te weigeren.

Art. 14. § 1. In afwijking van artikelen [lees : artikel] 13, § 2, kan elke zorgdrager toegang verlenen tot archiefdocumenten als om toegang wordt verzocht voor wetenschappelijke doeleinden. De zorgdrager kan de toegang onderwerpen aan bijzondere en specifieke voorwaarden.

§ 2. De aanvraag tot toegang bevat minstens :

1° een bewijs van de identiteit van de aanvrager;

2° een vermelding van de te raadplegen archiefdocumenten;

3° een omstandige motivering en beschrijving van de wetenschappelijke doeleinden en de onderzoeksmethoden die gebruikt zullen worden.

De aanvraag is gericht aan de zorgdrager waaronder de archiefdocumenten in kwestie naar hun aard bestemd zijn om te berusten. Ze wordt schriftelijk of elektronisch ingediend, of door persoonlijke overhandiging.

§ 3. De beslissing over de aanvraag wordt gebaseerd op de volgende criteria :

1° het wetenschappelijke karakter van de onderzoeksmethode;

2° de wetenschappelijke meerwaarde van de doeleinden;

3° de mogelijkheid voor de zorgdrager om het ongepubliceerde onderzoeksresultaat in te kijken;

4° de mate van verspreiding van het onderzoeksresultaat;

5° de wijze waarop gevoelige gegevens verwerkt worden;

6° de wijze waarop persoonsgegevens geanonimiseerd worden;

7° de mate waarin afbreuk gedaan wordt aan de beperkingen die bij wet of decreet gesteld worden aan de openbaarheid van bestuur.

§ 4. De beslissing over de aanvraag wordt, onverminderd delegatie, genomen door :

1° voor de administratieve rechtscolleges : de griffier;

2° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 2° : de ambtenaar-generaal;

3° voor de gemeenten en de districten : de secretaris;

4° voor de provincies : de griffier;

5° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 5° : de voorzitter van de vereniging;

6° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 6° : de secretaris van het O.C.M.W. of de leidend ambtenaar van de vereniging;

7° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 7° : de voorzitter;

8° voor de polders en de wateringen : de dijkgraaf van de polder of de voorzitter van de watering;

9° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 9° : de voorzitter van de raad van bestuur.

§ 5. Tenzij hij de toestemming heeft van de betrokkenen, weigert de zorgdrager de toegang voor wetenschappelijke doeleinden evenwel indien de archiefdocumenten :

1° onderhevig zijn aan geheimhoudingsbepalingen;

2° informatie bevatten die door derden vrijwillig is verstrekt en uitdrukkelijk als vertrouwelijk is bestempeld;

3° vertrouwelijke commerciële en industriële informatie bevatten, die om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren beschermd wordt;

4° op contractuele basis werden verworven en waarvan de tijdelijke geheimhouding werd gestipuleerd.

§ 6. De aanvraag wordt door de zorgdrager zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen zestig kalenderdagen schriftelijk of elektronisch beantwoord. De negatieve of gedeeltelijk positieve beslissing bevat de reden voor de weigering. De motiveringsverplichting mag evenwel niet :

1° de uitwendige veiligheid van de Staat in het gedrang brengen;

2° de openbare orde verstoren;

3° afbreuk doen aan de eerbied voor het privéleven;

4° afbreuk doen aan de bepalingen over de zwijgplicht.

Art. 15. De raadpleging van de archiefdocumenten is kosteloos, maar de overhandiging van een afschrift kan afhankelijk gemaakt worden van de betaling van een bedrag op basis van een redelijke kostprijs.

HOOFDSTUK 6. - Centrale ontsluiting van archiefdocumenten

Art. 16. § 1. De Vlaamse Regering richt een centraal, geautomatiseerd register op dat de ontsluiting van de archiefdocumenten die door zorgdragers permanent bewaard moeten worden, realiseert en de publieksgerichte en wetenschappelijke valorisatie ervan optimaliseert.

De databanken die in dat kader worden opgemaakt, zijn openbaar.

§ 2. Het register is eigendom van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 3. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen over de gegevensinvoer en de werking van het register vast.

HOOFDSTUK 7. - Slotbepalingen

Art. 17. De bestaande selectielijsten die ingevolge artikel 5 van de Archiefwet van 24 juni 1955 goedgekeurd zijn, blijven gehandhaafd tot ze vervangen zijn door op grond van artikel 11 van dit decreet vastgestelde selectielijsten. Ze kunnen zolang door zorgdragers gebruikt worden om archiefdocumenten te vernietigen, overeenkomstig artikel 12.

Art. 18. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van artikel 9, dat in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum ».

Ten aanzien van de bevoegdheid van het Hof

B.2.1. Het eerste middel van de verzoekende partij in de zaak nr. 5094 is onder meer afgeleid uit de schending van artikel 35 van de Grondwet.

De met toepassing van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof door de algemeen rijksarchivaris ingediende memorie bevat eenzelfde eerste middel.

B.2.2. Artikel 35 van de Grondwet bepaalt :

« De federale overheid is slechts bevoegd voor de aangelegenheden die de Grondwet en de wetten, krachtens de Grondwet zelf uitgevaardigd, haar uitdrukkelijk toekennen.

De gemeenschappen of de gewesten zijn, ieder wat hem betreft, bevoegd voor de overige aangelegenheden onder de voorwaarden en op de wijze bepaald door de wet. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.

Overgangsbepaling

De wet bedoeld in het tweede lid bepaalt de dag waarop dit artikel in werking treedt. Deze dag kan niet voorafgaan aan de dag waarop het nieuw in titel III van de Grondwet in te voegen artikel in werking treedt dat de exclusieve bevoegdheden van de federale overheid bepaalt ».

Zolang artikel 35 van de Grondwet niet in werking is getreden is het Hof niet bevoegd om uitspraak te doen over zijn inachtneming.

B.2.3. In zoverre zij zijn afgeleid uit de schending van artikel 35 van de Grondwet, zijn het eerste middel van de verzoekende partij in de zaak nr. 5094, en het eerste middel van de tussenkomende partij, onontvankelijk.

B.3.1. Uit de uiteenzetting van het verzoekschrift tot vernietiging in de zaak nr. 5094, blijkt dat het derde middel is afgeleid uit de schending van artikel 3, § 3, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De met toepassing van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 ingediende memorie bevat eenzelfde derde middel.

B.3.2.1. Artikel 141 van de Grondwet bepaalt :

« De wet stelt de procedure in om de conflicten tussen de wet, het decreet en de in artikel 134 bedoelde regelen, alsook tussen de decreten onderling, en tussen de in artikel 134 bedoelde regelen onderling te voorkomen ».

Artikel 142, eerste en tweede lid, van de Grondwet bepaalt :

« Er bestaat voor geheel België een Grondwettelijk Hof, waarvan de samenstelling, de bevoegdheid en de werking door de wet worden bepaald.

Dit Hof doet, bij wege van arrest, uitspraak over :

1° de in artikel 141 bedoelde conflicten;

2° de schending door een wet, een decreet of een in artikel 134 bedoelde regel, van de artikelen 10, 11 en 24;

3° de schending door een wet, een decreet of een in artikel 134 bedoelde regel, van de artikelen van de Grondwet die de wet bepaalt ».

B.3.2.2. Ter uitvoering van artikel 142, eerste lid, van de Grondwet, bepaalt artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, gewijzigd bij de artikelen 2 en 27 van de bijzondere wet van 9 maart 2003 en bij artikel 8 van de bijzondere wet van 21 februari 2010 :

« Het Grondwettelijk Hof doet, bij wege van arrest, uitspraak op de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel wegens schending van :

1° de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten; of

2° de artikelen van titel II ‘ De Belgen en hun rechten ’, en de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet ».

Artikel 30*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989, ingevoegd bij artikel 10 van de bijzondere wet van 9 maart 2003, bepaalt :

« Voor de toepassing van de artikelen 1 en 26, § 1, worden als regels bedoeld in 1° van deze twee bepalingen, beschouwd het overleg, de betrokkenheid, het geven van inlichtingen, de adviezen, de eensluidende adviezen, de akkoorden, de gemeenschappelijke akkoorden en de voorstellen waarvan sprake is in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de samenwerkingsakkoorden bedoeld in artikel 92*bis* van voornoemde wet uitgezonderd, alsook in de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten of in elke andere wet genomen ter uitvoering van de artikelen 39, 127, § 1, 128, § 1, 129, § 1, 130, § 1, 135, 136, 137, 140, 166, 175, 176 en 177 van de Grondwet ».

B.3.3. Artikel 3 van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt :

« § 1. Buiten het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid en de ontwerpen betreffende begrotingen, rekeningen, leningen, domeinverrichtingen en het legercontingent uitgezonderd, onderwerpen de Ministers, de leden van de gemeenschaps- of gewestregeringen, de leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en de leden van het Verenigd College respectievelijk bedoeld in het derde en het vierde lid van artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ieder wat hem betreft, aan het met redenen omkleed advies van de afdeling wetgeving de tekst van alle voorontwerpen van wet, decreet, ordonnantie of van ontwerpen van reglementaire besluiten. Het advies en het voorontwerp worden gehecht aan de memorie

van toelichting van de ontwerpen van wet, decreet of ordonnantie. De adviesaanvraag vermeldt de naam van de gemachtigde of van de ambtenaar die de minister aanwijst om de afdeling wetgeving de dienstige toelichtingen te verstrekken. Het advies wordt gehecht aan de verslagen aan de Koning, aan de Regering, aan het College van de Franse Gemeenschapscommissie en aan het Verenigd College.

Aan het advies van de afdeling wetgeving worden niet onderworpen, de ontwerpen van reglementen en besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of van het Verenigd College die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Brusselse agglomeratie en op de bevoegdheden van de Vlaamse of de Franse Gemeenschapscommissie

Wat het College van de Franse Gemeenschapscommissie betreft, wordt het advies van de afdeling wetgeving alleen gevraagd voor de besluiten die betrekking hebben op aangelegenheden die met toepassing van artikel 138 van de Grondwet zijn overgeheveld.

§ 2. Indien de hoogdringendheid wordt ingeroepen voor een voorontwerp van wet, decreet of ordonnantie, is het advies van de afdeling wetgeving evenwel toch vereist, maar beperkt het zich tot de vraag of het voorontwerp betrekking heeft op aangelegenheden die, al naar het geval, tot de bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschap of het Gewest behoren.

Wanneer voor een voorontwerp van wet de hoogdringendheid wordt aangevoerd, slaat het advies van de afdeling wetgeving eveneens op de vraag of de voorgelegde tekst betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in artikel 74, artikel 77 of artikel 78 van de Grondwet.

§ 3. Indien, volgens het advies van de afdeling wetgeving, een voorontwerp of een voorstel van wet, decreet of ordonnantie, evenals een amendement of een ontwerp van amendement, de bevoegdheid te buiten gaat van de Staat, de Gemeenschap of het Gewest, al naar het geval, wordt het voorontwerp, dat voorstel of dat amendement doorgezonden naar het Overlegcomité bedoeld in artikel 31 van de gewone wet tot hervorming der instellingen van 9 augustus 1980.

§ 4. Het Overlegcomité brengt binnen een termijn van veertig dagen en volgens de regel van de consensus, advies uit over de vraag of er naar zijn oordeel al dan niet bevoegdheidsoverschrijding is; het advies wordt gemotiveerd.

Indien het Overlegcomité oordeelt dat er overschrijding van bevoegdheid is, vraagt het, al naar het geval, aan de federale regering, aan de bevoegde gemeenschaps- of gewestregering, aan het College van de Franse Gemeenschapscommissie of aan het Verenigd College het voorontwerp te verbeteren of bij de assemblée waar het voorontwerp of het voorstel aanhangig is, de amendementen in te dienen welke het vaststelt en die een einde maken aan deze bevoegdheidsoverschrijding ».

Die bepaling voert artikel 141 van de Grondwet uit. De procedure die zij invoert, heeft onder meer tot doel de in die grondwetsbepaling bedoelde « bevoegdheidsconflicten » te voorkomen.

Artikel 3, § 3, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State is evenwel geen regel die ertoe strekt de respectieve bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten te bepalen. Bovendien gaat het niet over een overleg zoals bedoeld in artikel 30*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

Het Hof is dus niet bevoegd om uitspraak te doen over de eventuele schending van artikel 3, § 3, van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten.

B.3.4. Het derde middel van de verzoekende partij in de zaak nr. 5094, en het derde middel van de tussenkomende partij, zijn onontvankelijk.

Ten aanzien van het belang van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5093

B.4. Artikel 142, derde lid, van de Grondwet en artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 leggen iedere natuurlijke of rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, de verplichting op te doen blijken van een belang.

Van het vereiste belang doen enkel de personen blijken wier situatie rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt door de bestreden norm. De *actio popularis* is niet toelaatbaar.

Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die niet haar persoonlijk belang aanvoert, voor het Hof optreedt, is vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang; dat zij een collectief belang verdedigt; dat haar maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat ten slotte niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

B.5.1. De eerste verzoekende partij leidt haar belang om de vernietiging van het decreet van 9 juli 2010 te vorderen af uit het feit dat zij, naar luid van artikel 2 van haar huidige statuten (bekendgemaakt in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* van 2 januari 2007), « poogt te sensibiliseren voor het bewaren, het gebruiken en het valoriseren van archieven, die als een bestuursinstrument, als een grondslag van het recht, als een onderdeel van het

culturele patrimonium en als een van de bronnen van de geschiedenis worden beschouwd » en « ernaar streeft het beroep van archivaris te bevorderen ».

B.5.2. Het decreet van 9 juli 2010 regelt het archiefbeheer van documenten die in het bezit zijn van instanties waarvan de zetel op het grondgebied van het Vlaamse Gewest is gevestigd of die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ressorteren.

De bepalingen ervan bevatten regels die de voorwaarden vaststellen voor het bewaren van die documenten, alsook de voorwaarden waaronder zij worden geselecteerd, en in voorkomend geval worden vernietigd, door derden kunnen worden geraadpleegd en worden gevaloriseerd.

B.5.3. Het decreet van 9 juli 2010 kan het voormelde maatschappelijk doel van de eerste verzoekende partij bijgevolg rechtstreeks en ongunstig raken. Die doet blijken van het vereiste belang om de vernietiging ervan te vorderen.

B.6. Aangezien het belang van de eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5093 wordt aangenomen, dient het belang van de tweede en de derde verzoekende partij niet te worden onderzocht.

B.7. Het beroep tot vernietiging in de zaak nr. 5093 is ontvankelijk.

Ten aanzien van het eerste middel in de zaak nr. 5094

B.8. Uit de uiteenzetting van het « eerste onderdeel » van het eerste middel blijkt dat het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de overeenstemming van artikel 3, 2°, van het decreet van 9 juli 2010 met artikel 4, 4°, met artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, met artikel 6bis, § 2, 4°, en met artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De bestreden bepaling wordt verweten dat zij het mogelijk maakt de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van dat decreet toe te passen op het « dood archief » van de in artikel 4, 3° tot 9°, van hetzelfde decreet opgesomde instellingen.

B.9.1.1. Artikel 127 van de Grondwet, bepaalt :

« § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet :

1° de culturele aangelegenheden;

[...]

3° de samenwerking tussen de gemeenschappen, alsook de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen, voor de aangelegenheden bedoeld in 1° en 2°.

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt de in 1° vermelde culturele aangelegenheden, de in 3° vermelde vormen van samenwerking, alsook de nadere regelen voor het in 3° vermelde sluiten van verdragen vast.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ».

B.9.1.2. De toewijzing, aan de gemeenschappen, van de bevoegdheid om de culturele aangelegenheden te regelen, vindt haar oorsprong in het vroegere artikel 59*bis* van de Grondwet, dat in de Grondwet is ingevoegd bij de grondwetsherziening van 24 december 1970 waarbij onder meer de « cultuurgemeenschappen » zijn ingevoerd.

In het verslag van de Senaatscommissie met betrekking tot die grondwetsherziening, wordt aangegeven dat de in de voormelde grondwetsbepaling bedoelde « culturele aangelegenheden » onder meer « de bescherming van het cultureel patrimonium » omvatten (*Parl. St.*, Senaat, 1969-1970, nr. 402, pp. 26-27). « De minister van Communautaire Betrekkingen deelt mede dat daaronder moet begrepen worden de regelingen voor monumenten, landschappen, roerend cultureel patrimonium zoals kunstwerken, publicaties die moeten worden gedeponereerd, archieven, radio- en televisieopnamen van cultuurhistorisch belang » (*ibid.*, p. 26).

B.9.2.1. Artikel 2, eerste lid, van de bijzondere wet van 21 juli 1971 « betreffende de bevoegdheid en de werking van de cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap », opgeheven bij artikel 93 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, bepaalde :

« De culturele aangelegenheden, bedoeld in artikel 59bis, § 2, 1°, van de Grondwet, zijn de volgende :

[...]

4° cultureel patrimonium, musea en andere wetenschappelijk-culturele instellingen;

5° bibliotheken, discotheken en soortgelijke diensten;

[...] ».

Die culturele aangelegenheden moeten worden bepaald door rekening te houden met de preciseringen die in het in B.9.1.2 aangehaalde verslag zijn vermeld (*Hand.*, Senaat, 7 juli 1971, pp. 2342 en 2384; *Parl. St.*, Kamer, 1970-1971, nr. 1053/4, pp. 5 en 7).

Tijdens de parlementaire voorbereiding die aan het aannemen van de bijzondere wet van 21 juli 1971 is voorafgegaan, werd het « cultureel patrimonium » in die zin gedefinieerd dat het betrekking heeft op met name het « roerend patrimonium » en « onder meer [...] het vaststellen van regels betreffende uitvoer van kunstwerken; het verplicht maken van de nederlegging in een publiekrechtelijke instelling van een of meer exemplaren van om het even welke publicatie die vermenigvuldigd wordt door middel van drukkunst, door fonografische of cinematografische procédés; de verplichte bewaring van radio- en televisieopnamen van cultureel-historisch belang; het verplicht maken van inventaris en van de nederlegging van archieven toebehorende aan publiekrechtelijke personen; het vaststellen van de regelen volgens welke privaatspersonen archieven kunnen nederleggen [...] » omvat (*Parl. St.*, Senaat, 1970-1971, nr. 400, pp. 4-5).

De « musea en andere wetenschappelijk-culturele instellingen » werden in die zin omschreven dat zij « onder meer [...] het oprichten van musea, het bepalen van de toekenningsvoorwaarden van toelagen voor oprichting, aankoop, instandhouding van gebouwen en verzamelingen, onthaal van bezoekers, prospectie (opgravingen), het opmaken van inventarissen en het inrichten van uitleendiensten; de voorwaarden waaronder verzamelingen in bruikleen kunnen worden afgestaan, enz. » omvatten (*ibid.*, p. 5).

De woorden « bibliotheken, discotheken en soortgelijke diensten » hadden betrekking op « alle vormen van verzamelingen die ten dienste van het publiek worden gesteld :

bibliotheken, ook mobiele bibliotheken, hemeroteken, verzamelingen van klank- en beeldopnamen », waarbij werd gepreciseerd dat « [die] bevoegdheid [...] de toekenningsvoorwaarden [omvatte] van toelagen voor oprichting en instandhouding van inrichtingen, aankoop van werken, het aanmoedigen van de vorming van het nodige personeel (b.v. bibliothecarissen), enz. » (*ibid.*, p. 5).

Op de vraag welke betekenis aan de woorden « culturele instellingen » moest worden gegeven, verduidelijkte de minister van de Nederlandse Cultuur dat het « instellingen [betrof] waarvan er op het ogenblik een aantal gemeenschappelijk zijn zoals de grote musea te Brussel » (*Parl. St.*, Senaat, 1970-1971, nr. 497, p. 3). De minister van Communautaire Betrekkingen wees daarentegen erop dat « de te Brussel gevestigde nationale culturele instellingen [...] uitsluitend onder de bevoegdheid van de nationale wetgever [vielen] » (*Parl. St.*, Kamer, 1970-1971, nr. 1053/4, p. 7).

B.9.2.2. Artikel 4, 4° en 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, aangevuld bij artikel 1, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, bepaalt :

« De culturele aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, § 2, 1°, [thans artikel 127, § 1, eerste lid, 1°,] van de Grondwet zijn :

[...]

4° Het cultureel patrimonium, de musea en de andere wetenschappelijk-culturele instellingen met uitzondering van de monumenten en landschappen;

5° De bibliotheken, discotheken en soortgelijke diensten;

[...] ».

Tijdens de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, merkte de minister van de Franse Gemeenschap op dat de in artikel 4, 5°, van de wet van 8 augustus 1980 bedoelde aangelegenheid « uitdrukkelijk [...] [sloeg] op alle methodes om cultuurgoederen te bewaren en te verspreiden », waarbij hij preciseerde dat « geen enkele databank van welk type ook, daarvoor in aanmerking [kon] komen » (*Parl. St.*, Senaat, 1979-1980, nr. 434/2, p. 99).

Bij de bespreking van een amendement dat ertoe strekte de « archieven » uitdrukkelijk in het opschrift van die aangelegenheid te vermelden, merkten de minister van de Franse Gemeenschap en de minister van Institutionele Hervormingen (F) op dat de « archieven in de zin bedoeld bij de wet op het Algemeen Rijksarchief, tot de nationale bevoegdheid [bleven] behoren en dus buiten de bevoegdheid van de cultuurraden [vielen] » (*ibid.*, p. 100).

De minister van de Franse Gemeenschap verklaarde eveneens in verband met de bibliotheken :

« Bij de verdeling die geboden is, moet voor de bibliotheken niet alleen rekening worden gehouden met het communautaire aspect, maar ook met andere factoren. De centrale departementen kunnen er immers toe gebracht worden voor eigen gebruik bibliotheken aan te leggen om goed te kunnen werken : die bibliotheken zouden niet onder de gemeenschappen mogen ressorteren » (*Parl. St.*, Kamer, 1979-1980, nr. 627/10, pp. 37-38).

Hij voegde daaraan toe :

« Hetzelfde geldt voor de vorming van de jongeren. Het schriftelijk onderwijs daarentegen is een sector die door de gemeenschappen wordt overgenomen. Hetzelfde antwoord kan voor het probleem van de archieven worden gegeven. Het beheer van de Koninklijke Bibliotheek blijft bijvoorbeeld tot het nationale domein behoren. Het zou immers tegen het gezond verstand indruisen de Koninklijke Bibliotheek te splitsen. Wat het Rijksarchief betreft moet rekening worden gehouden met het gemeenschappelijk belang » (*ibid.*, p. 38).

Op de vraag of de nationale overheid bevoegd bleef om het statuut van de « archieven, andere dan het Rijksarchief », te regelen, antwoordde dezelfde minister :

« ongetwijfeld [kunnen] archieven en databanken één van de middelen [...] zijn die wij nodig hebben voor het bewaren van een voorraad kunstwerken bv.

Voor archiefstukken die verband houden met cultuurgooederen zullen de Gemeenschappen bevoegd zijn » (*ibid.*, p. 38).

In verband met het archiefwezen was de Eerste Minister van mening dat « de Gemeenschappen bevoegd zijn voor de aangelegenheden die niet vervat zijn in de wet op het Algemeen Rijksarchief » (*ibid.*, p. 38).

B.10.1. Artikel *6bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, ingevoegd bij artikel 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en vervangen bij artikel 3, § 1, van de bijzondere wet van 16 juli 1993 « tot vervollediging van de federale staatsstructuur », bepaalt :

« De Gemeenschappen en Gewesten zijn bevoegd voor het wetenschappelijk onderzoek in het raam van hun respectieve bevoegdheden, met inbegrip van het onderzoek ter uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten of akten ».

Artikel *6bis*, § 2, 4°, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en vervangen bij artikel 3, § 2, van de bijzondere wet van 16 juli 1993, bepaalt :

« De federale overheid is evenwel bevoegd voor :

[...]

4° de federale wetenschappelijke en culturele instellingen, met inbegrip van hun onderzoeksactiviteiten en hun activiteiten van openbare dienstverlening. De Koning wijst deze instellingen bij in Ministerraad overlegd besluit aan. Het eensluidend advies van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen is vereist voor elke latere wijziging van dit besluit ».

Die bepalingen beperken eveneens de bevoegdheid inzake wetenschappelijk onderzoek van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (artikel 4, eerste lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen), van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (artikel 63 van de bijzondere wet van 12 januari 1989) en van de Franse Gemeenschapscommissie (artikel 4, 1°, van het decreet III van de Franse Gemeenschapscommissie van 22 juli 1993 « betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie »).

B.10.2. Krachtens artikel *6bis*, § 2, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 « behoudt » de federale overheid haar bevoegdheid ten aanzien van de onderzoeksactiviteiten en de activiteiten van openbare dienstverlening van het Algemeen Rijksarchief, waarbij wordt gepreciseerd dat « er zal naar gestreefd worden dat de onderzoeksactiviteiten van deze Federale Wetenschappelijke Instellingen ter ondersteuning van hun taak van openbare dienstverlening in samenwerking met universitaire onderzoekscentra blijven doorgaan »

(*Parl. St.*, Senaat, 1992-1993, nr. 558/1, pp. 30-32). Het betreft een « specifieke bevoegdheid » voor de federale overheid, naast de « parallele bevoegdheid » met betrekking tot het wetenschappelijk onderzoek waarover zij beschikt in de aangelegenheden die tot haar bevoegdheid behoren (*ibid.*, nr. 558/5, p. 69).

B.10.3. Ter uitvoering van artikel *6bis*, § 2, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalde artikel 1 van het koninklijk besluit van 30 oktober 1996 « tot aanwijzing van de federale wetenschappelijke en culturele instellingen », vóór de wijziging ervan bij de artikelen 1 en 2, 1°, van het koninklijk besluit van 9 april 2007 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 oktober 1996 tot aanwijzing van de federale wetenschappelijke en culturele instellingen » :

« De federale wetenschappelijke en culturele instellingen zijn :

1° Wetenschappelijke instellingen van de Staat die ressorteren onder de Minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid :

a) het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de provinciën;

[...] ».

Die bepaling - die een regel is die krachtens de Grondwet is vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten in de zin van artikel 1, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 - is in werking getreden op de dag van de bekendmaking ervan (artikel 2 van het koninklijk besluit van 30 oktober 1996), namelijk op 7 december 1996.

B.10.4. Op die datum maakten « het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de provinciën » deel uit van de « wetenschappelijke inrichtingen van het eerste niveau » (artikel 1, eerste streepje, van het koninklijk besluit van 21 april 1965 « tot vaststelling van de lijst en van het niveau der wetenschappelijke inrichtingen afhankelijk van het Bestuur van het Wetenschappelijk Onderzoek bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur », vóór de opheffing ervan bij artikel 3, § 1, 1°, van het koninklijk besluit van 5 september 2001 « tot vaststelling van het niveau en de structuur van de federale wetenschappelijke instellingen die ressorteren onder de Minister tot wiens bevoegdheid het Wetenschapsbeleid behoort »).

Die instelling verrichtte toen « activiteiten die betrekking hebben op het wetenschappelijk onderzoek, alsook opdrachten van openbaar dienstbetoon in verband met deze activiteiten » (artikel 1 van het koninklijk besluit van 20 april 1965 « betreffende het statuut der wetenschappelijke inrichtingen van de Staat »), waarbij de « bevoegdheid » en de « algemene attributen » ervan door de Koning moesten worden vastgesteld (artikel 2, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit, vóór de vervanging ervan bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 26 mei 1999 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 april 1965 betreffende het statuut der wetenschappelijke inrichtingen van de Staat »).

B.10.5.1. De federale overheid is bijgevolg als enige bevoegd om niet alleen de organisatie en de werking van de wetenschappelijke instelling genaamd « het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de provinciën » te regelen, maar ook de « onderzoeksactiviteiten en [...] activiteiten van openbare dienstverlening » die die instelling op 7 december 1996 uitoefende.

Op die datum waren sommige van die activiteiten beschreven in de Archiefwet van 24 juni 1955 - zoals zij vóór de wijziging ervan bij de artikelen 126 tot 132 van de wet van 6 mei 2009 houdende diverse bepalingen luidde.

Die wet van 24 juni 1955 werd destijds uitgevoerd bij het koninklijk besluit van 12 december 1957, dat nadien werd opgeheven bij artikel 30 van het koninklijk besluit van 18 augustus 2010 « tot uitvoering van artikelen 1, 5 en 6*bis* van de archiefwet van 24 juni 1955 ».

B.10.5.2. Artikel 1 van de wet van 24 juni 1955 bepaalde destijds :

« Bescheiden meer dan honderd jaar oud, bewaard door de rechtbanken der rechterlijke macht, de Raad van State, de Rijksbesturen en de provincies worden, behoudens regelmatige vrijstelling, in het Rijksarchief neergelegd.

Bescheiden meer dan honderd jaar oud, bewaard door de gemeenten en de openbare instellingen, kunnen in het Rijksarchief worden neergelegd.

Voor de archieven der gemeenten is de neerlegging evenwel verplicht, wanneer de bepalingen van artikel 100 der gemeentewet niet worden nageleefd.

Bescheiden minder dan honderd jaar oud, die geen nut meer hebben voor de administratie, kunnen in het Rijksarchief worden neergelegd op verzoek van de openbare overheden aan wie ze toebehoren.

Archieven van bijzondere personen of van private verenigingen kunnen, op verzoek van de betrokkenen, insgelijks naar het Rijksarchief worden overgebracht.

De Koning bepaalt de modaliteiten van neerlegging en overbrenging en de voorwaarden waaronder de in lid I van dit artikel bedoelde overheden van neerlegging van hun archieven worden vrijgesteld ».

Op 7 december 1996 was de tekst van artikel 100 van de Gemeentewet van 30 maart 1836, ingevolge de bij het koninklijk besluit van 24 juni 1988 doorgevoerde coördinatie, artikel 132 van de Nieuwe Gemeentewet geworden dat, ingevolge de wijziging ervan bij artikel 2, § 3, van de wet van 27 mei 1989, destijds bepaalde :

« Het college van burgemeester en schepenen zorgt voor de bewaring van het archief, van de titels en van de registers van de burgerlijke stand; het maakt daarvan, alsmede van de charters en andere oude bescheiden der gemeente, inventarissen op in tweevoud en belet dat enig stuk verkocht of uit de bewaarplaats weggenomen wordt ».

De hoven en rechtbanken, de Raad van State, de meeste rijksbesturen en de provincies waren destijds ertoe gehouden hun bescheiden van meer dan 100 jaar oud elke tien jaar, naar gelang van het geval, in het « algemeen rijksarchief », in het « rijksarchief van de provincie » of in de « arrondissementsdepots » die in bepaalde gemeenten op voorstel van de algemene rijksarchivaris waren opgericht, neer te leggen (artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit van 12 december 1957; artikel 3 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 november 1963 « tot oprichting van archiefdepots in de gemeenten die met de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur een overeenkomst gesloten hebben, waarbij de lokalen die nodig zijn voor het neerleggen en inzien van de archiefstukken ter beschikking gesteld worden van het Algemeen Rijksarchief »; artikelen 1 en 5 van het koninklijk besluit van 28 november 1963).

De - facultatieve of verplichte - neerleggingen van bescheiden van meer dan honderd jaar oud door de gemeenten en door de openbare instellingen, alsook de facultatieve neerleggingen van bescheiden van minder dan honderd jaar oud die aan enige openbare overheid toebehoren en die geen nut meer hebben voor de administratie, geschieden op dezelfde plaatsen (artikel 6, § 1, van het koninklijk besluit van 12 december 1957).

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en het Ministerie van Landsverdediging werden ervan ontslagen hun archieven neer te leggen (artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 12 december 1957).

Bovendien diende geen enkele van de voormelde openbare overheden de « bescheiden die van een onbetwistbaar administratief belang zijn voor de betrokken overheden of stukken zijn bestemd voor hun documentaire of didactische musea », noch de « duplicaten [of] afschriften van bescheiden » neer te leggen (artikel 4, § 2, 1° en 2°, van het koninklijk besluit van 12 december 1957). De rechtbanken van eerste aanleg dienden evenmin « de duplicaten van de registers van de burgerlijke stand die dagtekenen van na het besluit van 29 Prairial, jaar IV (17 juni 1796), en in het bezit zijn van de griffies [ervan] », neer te leggen (artikel 4, § 2, 3°, van het koninklijk besluit van 12 december 1957).

B.10.5.3. Op 7 december 1996 bepaalde artikel 2 van de wet van 24 juni 1955 :

« De in het Rijksarchief geplaatste archiefstukken mogen niet worden vernietigd zonder toestemming van de verantwoordelijke overheid of van de private persoon die de overbrenging verricht heeft ».

B.10.5.4. Artikel 3 van de wet van 24 juni 1955 bepaalde :

« De ingevolge het eerste artikel, lid 1, in het Rijksarchief neergelegde stukken zijn openbaar. Een reglement van orde, vastgesteld door de Minister van Openbaar Onderwijs, bepaalt de regelen volgens welke zij aan navorsers ter inzage kunnen verstrekt worden.

De expedities of uittreksels worden door de archiefbewaarders uitgereikt, door hen ondertekend en met het zegel van de bewaarplaats bekleed; zij zijn aldus bewijskrachtig in rechtszaken ».

B.10.5.5. Artikel 4 van de wet van 24 juni 1955 bepaalde :

« Het reglement van orde, vastgesteld door de Minister van Openbaar Onderwijs bepaalt eveneens de voorwaarden waaronder de in het eerste artikel, leden 4 en 5, in het Rijksarchief neergelegde stukken kunnen geraadpleegd worden ».

B.10.5.6. Artikel 5 van de wet van 24 juni 1955 bepaalde :

« De overheden, bedoeld in het eerste artikel, leden 1 en 2, mogen geen bescheiden vernietigen zonder toestemming van de algemene rijksarchivaris of van diens gemachtigden ».

Zonder dat verbod, zou het doel van de wet, namelijk de organisatie, « in het belang van de geschiedkundige opzoekingen [van] een degelijke archiefdienst », niet kunnen worden bereikt (*Parl. St.*, Senaat, 1951-1952, nr. 282, pp. 3-5; *Parl. St.*, Kamer, 1954, nr. 84/2, p. 1). Het verbod om bescheiden te vernietigen zonder voorafgaande toelating had niet enkel betrekking op de openbare overheden die ertoe waren gehouden hun bescheiden in het Rijksarchief neer te leggen. Het gold ook voor de openbare overheden die niet ertoe waren gehouden een dergelijke neerlegging te verrichten, namelijk de gemeenten en de openbare instellingen.

B.10.5.7. Op 7 december 1996 bepaalde artikel 6 van de wet van 24 juni 1955 :

« De stukken, die bewaard worden door de in het eerste artikel, leden 1 en 2, bedoelde overheden, staan onder het toezicht van de algemene rijksarchivaris of van diens gemachtigden ».

Die regel gold ook voor de overheden die niet ertoe verplicht waren hun archieven neer te leggen, zoals de gemeenten en de openbare instellingen.

B.11.1. Uit het voorafgaande vloeit voort dat enkel de federale overheid bevoegd is om regels aan te nemen die ertoe strekken te verzekeren dat de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die aan de provincies, de gemeenten en de openbare instellingen toebehoren, op lange termijn worden bewaard. Die regels hebben onder meer betrekking op het toezicht op die documenten, op de selectie van de documenten die al dan niet kunnen worden vernietigd en op de voorwaarden en de modaliteiten van een eventuele vernietiging.

B.11.2. Een district in de zin van artikel 4, 3°, van het decreet van 9 juli 2010 is een « binnengemeentelijk territoriaal orgaan » in de zin van artikel 41, tweede en derde lid, van de Grondwet, dat te dezen met de gemeente moet worden gelijkgesteld.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is een openbare instelling in de zin van artikel 1, tweede lid, van de wet van 24 juni 1955. Hetzelfde geldt voor de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten, alsook voor de polders en de wateringen.

Sommige « andere gemeentelijke en provinciale instellingen » in de zin van artikel 4, 9°, van het decreet van 9 juli 2010 kunnen ook als openbare instellingen worden aangemerkt.

Andere in die laatste bepaling bedoelde « gemeentelijke en provinciale instellingen », alsook de in artikel 4, 5°, van hetzelfde decreet bedoelde intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de in titel VIII van het decreet van 19 december 2008 « betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn » vermelde verenigingen die in artikel 4, 6°, van hetzelfde decreet worden beoogd, zijn daarentegen geen openbare instellingen in de zin van de wet van 24 juni 1955.

B.12. Het decreet van 9 juli 2010 is van toepassing op de documenten die aan de gemeenten, de provincies en de in B.11 bedoelde openbare instellingen toebehoren.

De in artikel 3, 2°, van dat decreet vermelde definitie van « archiefdocumenten » omvat zowel de documenten die nog een nut hebben voor de administratie als die welke geen nut meer hebben voor de administratie.

De regels vervat in de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van hetzelfde decreet, gelden dus met name voor de bewaring op lange termijn van de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie.

In zoverre artikel 3, 2°, van het decreet van 9 juli 2010 tot gevolg heeft dat de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van hetzelfde decreet van toepassing zijn op de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die aan de vermelde openbare overheden toebehoren, regelt het een federale aangelegenheid.

B.13.1. Artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt :

« De decreten kunnen rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Parlementen niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid ».

Die bepaling machtigt met name het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap ertoe een decreet aan te nemen dat een federale aangelegenheid regelt, voor zover die overschrijding noodzakelijk is voor de uitoefening van gewest- of gemeenschapsbevoegdheden, de federale aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en de weerslag van die overschrijding slechts marginaal is.

B.13.2. Tijdens de parlementaire voorbereiding van het decreet van 9 juli 2010 verklaarde de bevoegde minister daaromtrent :

« In de eerste plaats is deze bevoegdheidsoverschrijding noodzakelijk om de eigen bevoegdheden te kunnen uitoefenen. Onmiskenbaar heeft de Vlaamse decreetgever aanzienlijke bevoegdheden met betrekking tot de organisatie van het archiefwezen. Zo is hij niet enkel bevoegd voor de organisatie van de archieven van de eigen instellingen maar ook voor de archieven van instellingen waarvoor hij als gevolg van de staatshervorming organiek bevoegd is en dit tenminste voor het dynamische archief. Ook op het vlak van de toegang tot de archiefdocumenten van deze gedecentraliseerde besturen is en blijft de Vlaamse decreetgever bevoegd als het gaat om de organisatie van de toegang tot de bestuursdocumenten en voor het opleggen van beperkingen op de openbaarmaking voor zover deze betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor de decreetgever bevoegd is, ook voor die archiefdocumenten die tot het statische archief behoren. Om een coherent en samenhangend beleid te kunnen voeren voor alle archieven van de instellingen waarvoor de Vlaamse decreetgever organiek bevoegd is, is het optreden van de Vlaamse decreetgever voor alle archieven ongeacht hun situatie noodzakelijk.

Daarnaast biedt de federale bevoegdheid de mogelijkheid van een gedifferentieerde aanpak. Voor zover de federale overheid bevoegd is voor bepaalde aspecten van de organisatie van het archiefwezen, sluit niets uit dat de decreetgevers eigen normen uitvaardigen die betere garanties bieden voor het bewaren en ontsluiten van archiefdocumenten van de instellingen waarvoor de Vlaamse decreetgever organiek bevoegd is. In de mate dat de federale wetgever dan al bevoegd is, doet de Vlaamse decreetgever trouwens geen afbreuk aan de minimumnormen van de federale wetgever.

De weerslag op de eventuele federale bevoegdheid is marginaal in die zin dat de decreetgever niet raakt aan de organisatie van het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de Provinciën. Evenmin tast de decreetgever de bevoegdheid van de federale wetgever aan over de archiefdocumenten van de instellingen die door deze zijn georganiseerd. Bovendien

doet de Vlaamse decreetgever geen afbreuk aan de bestaande federale minimumnormen voor de organisatie voor archiefdocumenten van de gedecentraliseerde instellingen die door de Vlaamse decreetgever worden georganiseerd » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 547/1, p. 8).

B.13.3.1.1. Artikel 128 van de Grondwet, bepaalt :

« § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet, de persoonsgebonden aangelegenheden, alsook, voor deze aangelegenheden, de samenwerking tussen de gemeenschappen en de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen.

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt deze persoonsgebonden aangelegenheden vast, alsook de vormen van samenwerking en de nadere regelen voor het sluiten van verdragen.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede, tenzij wanneer een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid er anders over beschikt, ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ».

Artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vervangen bij artikel 1 van de bijzondere wet van 16 juli 1993, bepaalt :

« De persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, § 2bis, [thans artikel 128, § 1] van de Grondwet, zijn :

[...]

II. Wat de bijstand aan personen betreft :

[...]

2° Het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met uitzondering van :

a) de vaststelling van het minimumbedrag, de toekenningsvoorwaarden en de financiering van het wettelijk gewaarborgd inkomen overeenkomstig de wetgeving tot instelling van het recht op een bestaansminimum;

b) de aangelegenheden met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die geregeld zijn in de artikelen 1 en 2 en in de hoofdstukken IV, V en VII van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, onverminderd de bevoegdheid van de Gemeenschappen om aanvullende of bijkomende rechten toe te kennen;

c) de aangelegenheden met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die geregeld zijn in de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand;

d) de regelingen met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten bedoeld in artikelen 6 en 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en van de gemeenten Komen-Waasten en Voeren, die opgenomen zijn in de artikelen 6, § 4, 11, § 5, 18ter, 27, § 4, en 27bis, § 1, laatste lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en in de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen.

[...] ».

B.13.3.1.2. De bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor de « organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn » houdt in beginsel de bevoegdheid in om de bewaring van de documenten die nog een nut hebben voor de administratie en die toebehoren aan de instellingen van dat type die in het Nederlandse taalgebied zijn gelegen, te regelen.

B.13.3.2.1. Artikel 39 van de Grondwet bepaalt :

« De wet draagt aan de gewestelijke organen welke zij opricht en welke samengesteld zijn uit verkozen mandatarissen de bevoegdheid op om de aangelegenheden te regelen welke zij aanduidt met uitsluiting van die bedoeld in de artikelen 30 en 127 tot 129 en dit binnen het gebied en op de wijze die zij bepaalt. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid ».

Artikel 41, tweede tot vierde lid, van de Grondwet, bepaalt :

« De in artikel 134 bedoelde regel stelt de bevoegdheden, de werkingsregels en de wijze van verkiezing vast van de binnengemeentelijke territoriale organen die aangelegenheden van gemeentelijk belang kunnen regelen.

Die binnengemeentelijke territoriale organen worden opgericht in gemeenten met meer dan 100.000 inwoners op initiatief van de gemeenteraad. Hun leden worden rechtstreeks verkozen. Ter uitvoering van een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, regelt het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel de overige voorwaarden waaronder en de wijze waarop dergelijke binnengemeentelijke territoriale organen kunnen worden opgericht.

Dat decreet en die in artikel 134 bedoelde regel moeten worden aangenomen met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van het betrokken Parlement aanwezig is ».

B.13.3.2.2. Artikel 6, § 1, III, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd bij artikel 4, § 5, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, bepaalt :

« De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} [thans artikel 39] van de Grondwet zijn :

[...]

III. Wat de landinrichting en het natuurbehoud betreft :

[...]

10° De polders en wateringen ».

B.13.3.2.3. Artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vervangen bij artikel 4 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 « houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen », bepaalt :

« De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} [thans artikel 39] van de Grondwet zijn :

[...]

VIII. Wat de ondergeschikte besturen betreft :

1° de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen, met uitzondering van :

- de regelingen die krachtens de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen opgenomen zijn in de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen;

- de regelingen die opgenomen zijn in de artikelen 5, 5bis, 70, 3° en 8°, 126, tweede en derde lid, en titel XI van de provinciewet;

- de regelingen die opgenomen zijn in de artikelen 125, 126, 127 en 132 van de nieuwe gemeentewet, voor zover zij de registers van de burgerlijke stand betreffen;
- de organisatie van en het beleid inzake de politie, met inbegrip van artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet, en de brandweer;
- de pensioenstelsels van het personeel en de mandatarissen.

De gewesten oefenen deze bevoegdheid uit, onverminderd de artikelen 279 en 280 van de nieuwe gemeentewet.

De gemeenteraden of de provincieraden regelen alles wat van gemeentelijk of provinciaal belang is; zij beraadslagen en besluiten over elk onderwerp dat hen door de federale overheid of door de gemeenschappen is voorgelegd.

De provinciegouverneurs, de gouverneur en de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissarissen worden benoemd en afgezet door de betrokken gewestregering, op eensluidend advies van de Ministerraad.

Wanneer een gemeenschaps- of gewestregering informatie opvraagt uit de registers van de burgerlijke stand, geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand onmiddellijk gevolg aan dat verzoek ».

Op het ogenblik van de inwerkingtreding van die tekst luidde artikel 132 van de Nieuwe Gemeentewet - waarin de tekst van artikel 100, eerste lid, van de Gemeentewet van 30 maart 1836 wordt overgenomen als volgt :

« Het college van burgemeester en schepenen zorgt voor de bewaring van het archief, van de titels en van de registers van de burgerlijke stand; het maakt daarvan, alsmede van de charters en andere oude bescheiden der gemeente, inventarissen op in tweevoud en belet dat enig stuk verkocht of uit de bewaarplaats weggenomen wordt ».

De in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bedoelde aangelegenheid omvat onder meer de « regelgeving inzake het bewaren van provinciale en gemeentelijke documenten in een provinciaal of gemeentelijk archief » (*Parl. St.*, Senaat, 2000-2001, nr. 2-709/1, p. 9).

B.13.3.2.4. Artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, ingevoegd bij artikel 4 van de bijzondere wet van 13 juli 2001, bepaalt :

« De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} [thans artikel 39] van de Grondwet zijn :

[...]

VIII. Wat de ondergeschikte besturen betreft :

[...]

6° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten, met uitzondering van de erkenning van de erediensten en de wedden en pensioenen van de bedienaars der erediensten ».

B.13.3.2.5. Uit het voorafgaande blijkt dat het Vlaamse Gewest in beginsel bevoegd is om de bewaring te regelen van de documenten die nog een nut hebben voor de administratie en die toebehoren aan de polders en de wateringen, de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten, alsook aan de provinciale instellingen, de gemeentelijke instellingen en de binnengemeentelijke territoriale organen.

B.13.3.3. Het kan weliswaar wenselijk worden geacht dat de toepassing van de in B.13.3.1.2 en in B.13.3.2.5 bedoelde regels moeiteloos bestaanbaar is met die van de federale regels met betrekking tot de bewaring van de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die ook aan die openbare overheden toebehoren.

Nochtans is het voor de uitoefening van de voormelde gemeenschaps- en gewestbevoegdheden te dezen niet noodzakelijk dat de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest regels aanneemt die de federale overheid dient aan te nemen.

B.13.4. Bovendien heeft de toepassing van de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van het decreet van 9 juli 2010 op de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die aan de in B.13.3.1.2 en in B.13.3.2.5 bedoelde openbare overheden toebehoren, een meer dan marginale weerslag op de uitoefening, door de federale overheid, van haar eigen bevoegdheid.

De inachtneming van de regels met betrekking tot de bewaring, de selectie en de vernietiging van die documenten blijkt niet bestaanbaar met het uitvoeren van bepaalde activiteiten van de wetenschappelijke instelling genaamd « Algemeen Rijksarchief en

Rijksarchief in de provinciën », zoals beschreven in de artikelen 1, 5 en 6 van de wet van 24 juni 1955, zoals zij op 7 december 1996 luiden.

B.13.5. Bijgevolg, zelfs indien zou worden aangenomen dat de in het geding zijnde federale aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling, zou de bevoegdheidsoverschrijding die uit artikel 3, 2°, van het decreet van 9 juli 2010 voortvloeit, niet kunnen worden verantwoord op grond van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.14. Uit het voorafgaande vloeit voort dat de voormelde bepaling, in de in B.12 aangegeven mate, niet bestaanbaar is met de artikelen 6*bis* en 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, in samenhang gelezen met artikel 1, 1°, a), van het koninklijk besluit van 30 oktober 1996 tot aanwijzing van de federale wetenschappelijke instellingen.

B.15. Het eerste onderdeel van het eerste middel is gegrond.

B.16. Het onderzoek van het tweede onderdeel van het eerste middel zou niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

Ten aanzien van het tweede middel in de zaak nr. 5094

B.17. Uit de uiteenzettingen van het tweede middel blijkt dat het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de overeenstemming van artikel 3, 2°, en van artikel 4, 3° en 4°, van het decreet van 9 juli 2010 met artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, en met artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van dezelfde wet, al dan niet in samenhang gelezen met het evenredigheidsbeginsel en met artikel 143, § 1, van de Grondwet.

Aan de bestreden bepalingen wordt verweten dat ze het mogelijk maken om alle bepalingen van het decreet van 9 juli 2010 toe te passen op de bewaring van het « levend archief » van de provincies en de gemeenten dat betrekking heeft op de in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en in artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van dezelfde wet bedoelde federale aangelegenheden.

B.18.1. Het voormelde artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt :

« De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} [thans artikel 39] van de Grondwet zijn :

[...]

VIII. Wat de ondergeschikte besturen betreft :

1° de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen, met uitzondering van :

[...]

- de regelingen die opgenomen zijn in de artikelen 125, 126, 127 en 132 van de nieuwe gemeentewet, voor zover zij de registers van de burgerlijke stand betreffen;

- de organisatie van en het beleid inzake de politie, met inbegrip van artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet, en de brandweer;

- de pensioenstelsels van het personeel en de mandatarissen ».

B.18.2. Artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, ingevoegd bij artikel 4 van de bijzondere wet van 13 juli 2001, bepaalt :

« De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} [thans artikel 39] van de Grondwet zijn :

[...]

VIII. Wat de ondergeschikte besturen betreft :

[...]

De handelingen, reglementen en verordeningen van de overheden van de provincies, de gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten en andere bestuursoverheden mogen niet in strijd zijn met de wetten en de besluiten van de federale overheid of de decreten en besluiten van de gemeenschappen, welke in elk geval die overheden met de uitvoering daarvan en met andere opdrachten, met inbegrip van het geven van advies, kunnen belasten, alsook met het op de begroting brengen van alle uitgaven die zij aan deze overheden opleggen ».

B.19. De gewestelijke bevoegdheid om de « organisatie » en de « werking » van de provincies en de gemeenten te regelen, houdt onder meer de bevoegdheid in om « de

organisatie van de provinciale en gemeentelijke diensten » en « het bewaren van provinciale en gemeentelijke documenten in een provinciaal of gemeentelijk archief » te regelen (*Parl. St.*, Senaat, 2000-2001, nr. 2-709/1, pp. 8-9).

Het staat evenwel aan de federale overheid om die aspecten van de « organisatie » en van de « werking » van de provincies en de gemeenten te regelen, wanneer zij betrekking hebben op de « regelingen die opgenomen zijn in de artikelen 125, 126, 127 en 132 van de nieuwe gemeentewet, voor zover zij de registers van de burgerlijke stand betreffen », de organisatie van de politie en van de brandweer, het beleid inzake de politie en de brandweer, de pensioenstelsels van het provincie- en gemeentepersoneel en van de provinciale en gemeentelijke mandatarissen (*ibid.*, pp. 9-10), alsook de uitvoering van de federale regelgeving en van de door de federale overheid toevertrouwde opdrachten.

In die aangelegenheden is enkel de federale overheid bevoegd om de bewaring te regelen van de documenten die aan de provincies en de gemeenten toebehoren en die nog een nut hebben voor de administratie.

B.20. Het decreet van 9 juli 2010 is van toepassing op alle documenten die nog een nut hebben voor de administratie en die aan de provincies en aan de gemeenten toebehoren (artikel 3, 2°, en artikel 4, 3° en 4°).

De regels van hetzelfde decreet met betrekking tot de bewaring van dat soort van documenten gelden dus voor de documenten die betrekking hebben op een gewestelijke aangelegenheid, een gemeenschapsaangelegenheid of een federale aangelegenheid.

In zoverre artikel 3, 2°, en artikel 4, 3° en 4°, van het decreet van 9 juli 2010 tot gevolg hebben dat de bepalingen van hetzelfde decreet met betrekking tot de bewaring van documenten van toepassing zijn op de provinciale en gemeentelijke documenten die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op een federale aangelegenheid, regelen zij een federale aangelegenheid.

B.21. Uit het voorafgaande vloeit voort dat de bestreden bepalingen, in zoverre zij de toepassing mogelijk maken van de bepalingen van het decreet van 9 juli 2010 met betrekking tot de bewaring van de documenten die aan de provincies en aan de gemeenten toebehoren,

die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op de in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en in artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van dezelfde wet bedoelde federale aangelegenheden, niet bestaanbaar zijn met die laatste twee bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.22. Het tweede middel is gegrond.

Wat de zaak nr. 5093 betreft

B.23. Vermits de middelen in de zaak nr. 5093 niet kunnen leiden tot een ruimere vernietiging behoeven ze niet te worden onderzocht.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt artikel 3, 2°, van het Vlaamse decreet van 9 juli 2010 « betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking » in zoverre het tot gevolg heeft dat de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van hetzelfde decreet van toepassing zijn op de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die aan de gemeenten, aan de provincies en aan de in B.11 bedoelde openbare instellingen toebehoren;

- vernietigt artikel 3, 2°, en artikel 4, 3° en 4°, van hetzelfde decreet in zoverre zij tot gevolg hebben dat de bepalingen van dat decreet van toepassing zijn op de bewaring van de documenten die aan de provincies en aan de gemeenten toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op de in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervormingen der instellingen en in artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van dezelfde bijzondere wet bedoelde federale aangelegenheden;

- verwerpt de beroepen voor het overige.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 3 mei 2012.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

R. Henneuse